

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

**Výbor regionů jako orgán hájící zájmy územní
samosprávy v politickém systému Evropské unie**

Aleš Vážný

Plzeň 2020

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Studijní program Politologie

Studijní obor Politologie

Bakalářská práce

**Výbor regionů jako orgán hájící zájmy územní
samosprávy v politickém systému Evropské unie**

Aleš Vážný

Vedoucí práce:

PhDr. Mgr. Petr Jurek, Ph.D.

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2020

Čestné prohlášení

Čestně prohlašuji, že jsem závěrečnou bakalářskou práci na téma „ Výbor regionů jako orgán hájící zájmy územní samosprávy v politickém systému Evropské unie“ vypracoval samostatně a při jejím zpracování jsem použil pouze pramenů a literatury uvedených v seznamu.

V Praze, 16. května 2020

Aleš Vážný

Poděkování

Touto cestou bych rád poděkoval vedoucímu své bakalářské práce PhDr. Mgr. Petru Jurkovi, Ph.D., za odborné vedení práce, rady, připomínky a online konzultace.

OBSAH

1	ÚVOD.....	6
2	POLITICKÉ OKOLNOSTI VZNIKU VÝBORU REGIONŮ A PRINCIP SUBSIDIARITY	8
	2.1 Vznik Výboru regionů.....	8
	2.2 Role, složení a činnost Výboru regionů.....	9
	2.3 Princip subsidiarity	12
3	ANALÝZA ROLE, SLOŽENÍ A ČINNOSTI VÝBORU REGIONŮ	18
	3.1 Analýza složení.....	18
	3.2 Analýza činnosti Výboru regionů.....	29
4	ZÁVĚR	53
	4.1 Závěry analýzy složení Výboru regionů.....	53
	4.2 Závěry analýzy činnosti Výboru regionů	56
5	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ	59
6	SEZNAM TABULEK.....	62
7	RESUMÉ	63
8	RESUME	64
9	PŘÍLOHY.....	65

1 ÚVOD

Tématem této práce bude Výbor regionů jako orgán, který má hájit zájmy územní samosprávy v politickém systému EU. Výbor regionů bude analyzován za funkční období 2015-2019, tj. 5 let se zaměřením na složení a činnost výboru. Cílem této práce bude na základě analýzy posoudit, zda se Výboru regionů daří hlídat princip subsidiarity a jeho využívání a bránit tak centralizovanému způsobu rozhodování v rámci Unie i jejích členských zemí. Na základě tohoto principu by měly být do tvorby i realizace politiky EU zapojeny především místní a regionální samosprávy.

Výbor regionů Byl zřízen roku 1992 Smlouvou o Evropské unii jako reprezentant regionů EU. Jeho vytvoření bylo vedeno snahou respektovat regionální a místní úrovně vládnutí v rámci EU a zapojit je do tvorby a realizace politiky EU v různých oblastech. Úloha Výboru regionů byla posílena Amsterodamskou smlouvou, která rozšířila oblasti povinných konzultací a umožnila Evropskému parlamentu podat žádost o vypracování stanoviska. Pozici Výboru regionů pak dále posiluje Lisabonská smlouva.

Předmětem další a stěžejní části práce bude analýza složení a činnosti Výboru regionů ve výše vymezeném období. Výbor nemá legislativní, ani rozpočtové pravomoci, jeho role je konzultativní. Má za úkol reprezentovat zájmy regionů členských států EU, což je zajímavé vzhledem k tomu, že každý stát má jinou regionální strukturu a jeho regiony mají jinou míru pravomocí. Dalším zajímavým faktem je, že členové výboru spolupracují na základě jejich politické příslušnosti, což je důležitý nadnárodní prvek. Až 80% legislativy, která je EU přijímána, je třeba implementovat na úrovni regionů, tedy co nejbližše občanům. Výbor regionů má potenciál hrát významnou roli v rámci EU a regionální politiky a naším cílem bude zjistit, zda se mu tento potenciál daří naplnit. Za tímto účelem bude posuzováno, zda složení VR odpovídá jeho základnímu poslání, tj. reprezentaci zájmů územních samospráv na půdě EU. Budou zohledněné pozice jednotlivých členů VR na národní úrovni včetně jejich prostorové distribuce v rámci členských států. V rámci činnosti VR se soustředím na agendu, kterou výbor v daném funkčním období řešil a to zejména z hlediska toho, jak se ve stanoviscích VR odráží reprezentace zájmů územních samospráv. Zaměřím se na to, zda se ve stanoviscích odráží princip subsidiarity a nakolik jsou postoje založeny na argumentaci z lokální/regionální roviny.

Co se týká použité literatury a zdrojů, tak práce vychází jak z česky psaných zdrojů, tak i ze zahraničních, převážně odborných článků, týkajících se problematiky subsidiarity ve vztahu k Výboru regionů. Jako zdroj jsem rovněž ve své práci využil primární dokumenty Evropské unie (zakládající smlouvy). Dále jsem pro analýzu složení a stanovisek využíval oficiální webové stránky Výboru regionů. Při analýze složení výboru bylo nutné rovněž pracovat například se sociálními sítěmi typu Twitter, oficiálními servery vlád, ministerstev, nebo politických stran.

2 POLITICKÉ OKOLNOSTI VZNIKU VÝBORU REGIONŮ A PRINCIP SUBSIDIARITY

2.1 Vznik Výboru regionů

Velmi stručně z pohledu historie a vývoje evropské integrace a Výboru regionů zmíním Shromáždění regionů Evropy (Assembly of European regions/AER), které bylo založeno v roce 1985. Cílem seskupení bylo dosáhnout větší reprezentace regionů přímo na půdě evropských institucí a současně zakotvení definice subsidiarity do primárního práva, vytvoření kontrolního mechanismu nad dodržováním principu (Fiala, Krutílek, Pitrová, 2018, s. 433). Samotný Výbor regionů byl zřízen Maastrichtskou smlouvou, která byla podepsána roku 7. února 1992 a vstoupila v platnost 1. listopadu roku 1993. První členové Výboru regionů byli Radou jmenováni až v lednu 1994. Pravomoci výboru byly z počátku velmi omezené, ale postupně postavení posilovalo v návaznosti na legislativních změnách v oblasti primárního práva a současně politickým rozvojem EU a členských států. Smlouva také zavedla princip subsidiarity (Maastrichtská smlouva, 2010).

Dále z pohledu vývoje VR zmíním vývoj zakládajících smluv, které se nějakým způsobem dotkly Výboru regionů, jeho složení, role, případně činnosti. Pozice a pravomoci VR byly dále upravené Amsterodamskou smlouvou, která byla podepsána 2. října 1997. Smlouva jednak konsolidovala a současně rozšiřovala roli výboru jako konzultativního orgánu EU. Smlouva zdvojnásobila počet oblastí, kde Komise a rada musí konzultovat. Současně upravovala v závislosti na rozšíření počtu členských států EU také počet členů VR (Ďaďová, Kaniok, 2013, s. 120).

Další revize, byť ne zásadní, představovala Smlouva z Nice. Došlo opět k navýšení počtu členů výboru a to finálně na 350 jako maximální počet. Současně nominace kandidátů do výboru byla omezená na zástupce regionálních a místních samosprávných celků (čl. 263 Smlouvy o ES revidované smlouvou z Nice) (Maastrichtská smlouva, 2010).

Zásadní z pohledu VR byla Lisabonská smlouva, která potvrdila rozšířené uplatňování zásady subsidiarity. Výbor má pak kontrolní funkci v této oblasti a v případě podezření, že zásada byla porušena se může obrátit na Soudní dvůr EU. Smlouva také explicitně stanovuje, že se výbor skládá ze zástupců regionálních a místních samosprávných celků,

kteří mají buď volební mandát v některém regionálním nebo místním samosprávném celku, nebo jsou politicky odpovědní volenému shromáždění (čl. 300 Smlouvy o fungování EU) (Lisabonská smlouva, 2016).

2.2 Role, složení a činnost Výboru regionů

VR je poradním orgánem, který zastupuje regionální a místní orgány v Evropské unii. Prosazuje jejich zájmy formou stanovisek, které předkládá Komisi a Radě. Jeho posláním je zapojovat regionální a místní orgány do evropského rozhodovacího procesu, a podporovat tak větší účast občanů na tomto procesu. EUROPA.eu (d)).

Status poradního orgánu znamená, že Výbor regionů nemá přímý vliv na rozhodování jako mají orgány v rámci institucionálního trojúhelníku (EK, EP a Rada), ale je jimi konzultován. Z jeho statusu tedy vyplývá, že hlavní pracovní náplní jsou odborné konzultace a v souladu s článkem 265 smlouvy o ES revidované Amsterodamskou smlouvou výbor přijímá stanoviska.

Volba a složení výboru se v současnosti řídí články 305-307 Smlouvy o fungování EU. Lisabonská smlouva stanovila, že počet členů nesmí přesáhnout 350 členů. Členové výboru a stejný počet náhradníků jsou na návrh členských států jmenováni rozhodnutím Rady. Ta pak na návrh Komise jednomyslně přijme rozhodnutí, kterým stanoví složení výboru (Fiala – Krutílek – Pitrová, 2018: 434).

Vzhledem k rozdílným systémům správy a samosprávy u členských států se pak zastoupení jednotlivých států liší co do velikosti i charakteru reprezentovaných zájmů.

V souladu s ustanoveními rozhodnutí Rady (EU) 2019/852 ze dne 21. května 2019 sestává Výbor regionů z 329 členů a stejného počtu náhradníků, přičemž počet členů zastupujících jednotlivé státy je stanoven takto:

Tabulka 1: Počet členů ve Výboru regionů

24 za Německo, Francii a Itálii,
21 za Španělsko a Polsko,
15 za Rumunsko,
12 za Rakousko, Belgie, Bulharsko, Českou republiku, Řecko, Maďarsko, Nizozemsko, Portugalsko a Švédsko,
9 za Chorvatsko, Dánsko, Finsko, Irsko, Litvu a Slovensko,
7 za Lotyšsko, Estonsko a Slovinsko,
6 za Kypr a Lucembursko,
5 za Maltu.

Zdroj: Vlastní zpracování

Obecně lze říci, že při volbě do výboru zohledňují všechny země dvě kritéria: politická rovnováha a geografická a územní rovnováha. Tato kritéria jsou nezbytná pro řádné zastoupení místních a regionálních orgánů ve Výboru regionů.

Některé země vybírají své členy na základě článku 263 smlouvy o ES (Francie, Nizozemsko, Lucembursko, Řecko, Kypr, Dánsko, Estonsko, Maďarsko, Malta, ČR, UK a Švédsko). Jiné země jako je například Finsko a Slovensko, nemají v právních předpisech základ pro výběr svých členů. U dalších je tato oblast řešena formou ministerských vyhlášek, rozhodnutí ministerstva vnitra, právních oznámení nebo rozhodnutí (The selection process...,2009).

Počet delegátů jednotlivých zemí se odvíjí od principu degresivní proporcionality, což by se dalo vysvětlit tak, že členské státy s nejvyšším počtem obyvatel akceptují nižší počet křesel, než na jaký by měly mít vzhledem k jejich populaci nárok, a umožní tak lepší zastoupení členskými státy s nižším počtem obyvatel.

Členové jsou jmenováni jednomyslným rozhodnutím Rady na dobu pěti let. Výbor volí ze svých členů předsedu a předsednictvo na dobu dva a půl roku a dále je organizován dle odborných komisí, které budou popsány v rámci analýzy činnosti výboru.

V rámci Výboru je zastoupeno 5 politických frakcí, odrážející hlavní Evropské stranické rodiny. Jde o Stranu evropských socialistů (PES), Evropskou lidovou stranu (EPP),

Evropské liberální demokraty (ALDE)/dnes už Renew Europe/, Evropskou aliancí (EA) a skupinu Evropští konzervativci a reformisté (ECR). (Evropský výbor regionů, 2020).

V rámci své činnosti VR vydává stanoviska, která budou rovněž předmětem analýzy této práce v jedné z následujících kapitol. Stanoviska může Výbor regionů vydávat z vlastního podnětu, nebo je může vydávat na žádost jiných institucí a orgánů. Stanoviska vydávaná na žádost jiných institucí a orgánů mají buď charakter povinné konzultace, nebo nepovinné. Toto dělení vychází z oblasti, ve které se daná záležitost nachází. Rada a Komise musí v níže vyjmenovaných oblastech před přijetím rozhodnutí konzultovat (Evropský výbor regionů, 2020):

- všeobecné a odborné vzdělávání a mládež (článek 165 SFEU),
- kultura (článek 167 SFEU),
- veřejné zdraví (článek 168 SFEU),
- transevropské sítě v oblasti dopravy, telekomunikací a energetiky (článek 172 SFEU),
- hospodářská a sociální soudržnost (články 175, 177 a 178 SFEU).

Výbor se rovněž vyjadřuje prostřednictvím usnesení. Můžeme říci, že usnesení je cokoli, co není stanoviskem k návrhu legislativy a VR má svobodu v tom, o čem je vydá. Komise, Rada a Parlament se mohou na Výbor regionů obrátit se žádostí o konzultaci i v jakékoli jiné záležitosti, pokud to uznají za vhodné a pak se jedná o nepovinné konzultace. Dále pak platí, že Výbor může vydávat stanoviska z vlastního podnětu. Výbor regionů může podat žalobu k Soudnímu dvoru Evropské unie, pokud se domnívá, že nebyl konzultován a mělo tomu tak být, anebo pokud nebyly konzultační postupy správně uplatněny.

Činnost výboru je organizována do šesti odborných komisí viz tabulka č. 2.

Tabulka 2: Odborné komise

CIVEX – Komise pro občanství, správu, institucionální a vnější věci
COTER – Komise pro politiku teritoriální soudržnosti
ECON – Komise pro hospodářskou politiku
ENVE – Komise pro životní prostředí, změnu klimatu a energetiku
NAT – Komise pro přírodní zdroje
SEDEC – Komise pro sociální politiku, zaměstnanost, vzdělání a výzkum

Zdroj: (Naše činnost, Nedat.).

V rámci výše uvedených komisí členové výboru projednají návrhy zaslané VR v rámci konzultace a vypracovávají návrhy stanovisek, ve kterých projevují svůj souhlas, připomínky, případně i nesouhlas, nebo návrhy na změny. Návrhy stanovisek k danému legislativnímu návrhu se pak diskutují v rámci plenárních schůzí, které se zpravidla konají pětkrát ročně. Pokud obdrží většinu hlasů, tak jsou přijaté a postoupené Komisi, EP, nebo Radě jako oficiální stanovisko.

2.3 Princip subsidiarity

Subsidiarita, respektive její monitorování a dodržování je klíčové z pohledu role a činnosti Výboru regionů. Proto se zde tomuto tématu budu věnovat více z pohledu teorie. V analytické části práce pak budu ověřovat, zda je teorie také naplňována v praxi, v rámci činnosti Výboru regionů.

Zásada subsidiarity

Subsidiarita je jednou z klíčových organizačních zásad Evropské unie (EU) a lze ji posuzovat z právního, politického a administrativního hlediska. Zásada subsidiarity, jak je stanovena v článku 5 Smlouvy o Evropské unii (SEU), z právního hlediska určuje, zda by měla být přijata opatření na evropské úrovni nebo na státní úrovni, což pomáhá řešit spory týkající se rozdělení pravomocí (Blockmans, Hoevenaars, Schout, 2014).

V zásadě subsidiarity tedy platí: opatření by mělo být přijato na úrovni EU pouze tehdy, je-li účinnější než samostatné opatření členské země EU na vnitrostátní, regionální nebo místní úrovni, že pomoc EU by měla být poskytována pouze tehdy, pokud je to

požadováno a rozhodnutí by měla být přijímána na nejbližší možné nebo místní úrovni, a tedy co nejbližše občanům. Vyšší úrovně vlády, včetně EU, by měly zasáhnout, pouze pokud je to skutečně nutné.

Historie subsidiarity

Termín „subsidiarita“ byl vynalezen předchůdci European People's Party (Evropská lidová strana) v rámci křesťanského sociálního učení v 19. století a je příkladem konceptu, který vychází z křesťansko-demokratického myšlení o rozptýlení státní moci decentralizací. Zásada subsidiarity byla poprvé zavedena v roce 1978 v politickém programu EPP, kde bylo uvedeno, že „politická moc by měla být decentralizována, kdykoli je to možné“. Od té doby je zásada subsidiarity součástí všech dokumentů EPP o základních hodnotách. Poté, co byla převedena do politiky a přijata jako obecná zásada v právu EU, se stala hlavní zásadou činnosti EU. Subsidiarita se poprvé objevila ve smlouvách EU v roce 1986, kdy vstoupil v platnost Jednotný evropský akt. Tehdy se jednalo pouze o politiku životního prostředí. V roce 1993 se stala obecným principem práva EU, kdy vstoupila v platnost Maastrichtská smlouva, která současně vytvořila Evropský výbor regionů (VR) a moderní EU. Zavedení subsidiarity odráželo obavy německých států o centralizaci, zatímco vytvoření VR přiblížilo EU jejím občanům a poskytlo regionům a městům přímý hlas, i když pouze v poradní roli, v rozhodování EU. Tento vývoj byl potvrzen a dále posílen Lisabonskou smlouvou, která zavedla subsidiaritu na nižší než národní rozměr. Od vstupu Lisabonské smlouvy v platnost v prosinci 2009 byla zásada subsidiarity standardizována v čl. 5 odst. 3 a protokolech 1 a 2 Smlouvy o EU. Protokol 1 se zaměřuje na úlohu vnitrostátních parlamentů v EU, zatímco protokol 2 se zabývá uplatňováním zásad subsidiarity a proporcionality. Lisabonská smlouva posílila zásadu subsidiarity úzkou integrací národních parlamentů do legislativních procesů na úrovni EU. Výslovně uznává, že určitých cílů lze nejlépe dosáhnout na místní a regionální úrovni. Regionální parlamenty s legislativními pravomocemi byly zahrnuty do „systému včasného varování“, který byl zřízen za účelem sledování uplatňování zásady subsidiarity. (těmto parlamentům byla udělena pouze poradní role a nebyly jim uděleny přímé hlasovací pravomoci udělené vnitrostátním parlamentům.) VR byl navíc zmocněn k podání žaloby na neplatnost právních předpisů EU, které nejsou v souladu se zásadou subsidiarity.

Od Maastrichtské smlouvy byl VR „strážcem“ zásady subsidiarity, Lisabonská smlouva pak formalizovala úlohu Výboru jako obhájce této zásady, čímž dala výboru právo podat žalobu k Evropskému soudnímu dvoru, pokud se domnívá, že tato zásada nebyla dodržena (Schneider, 2019).

Současnost

V zásadě je subsidiarita o rozhodování na nejnižší možné úrovni. Má potenciál překlenout propast mezi EU a jejími občany. Navzdory svému klíčovému významu jako hlavní zásady činnosti EU zůstává její uplatňování dodnes výzvou pro všechny zúčastněné strany (Lopatka, 2019).

EU vůdci vědí, že subsidiarita je zásadní pro dlouhodobou legitimitu a stabilitu EU, přesto se jejich krátkodobá touha posunout agendu k stále větší standardizaci a harmonizaci zdá příliš silná.

Při jednáních mezi orgány EU a členskými státy se často objevují střety mezi kolektivními zájmy Unie a touhou po národní rozmanitosti. Existuje všeobecně sdílený dojem, že Evropská komise a Evropský parlament jsou více nakloněny postupným opatřením na úrovni EU k dosažení politických cílů v celé EU. V době, kdy občané stále více zpochybňují demokratickou legitimitu Evropy, bylo nezbytné tuto zásadu postavit do ústředního bodu diskuse o EU (Blockmans, Hoevenaars, Schout, 2014).

V listopadu 2017 zřídil předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker pracovní skupinu pro subsidiaritu, proporcionalitu a scénář „Méně, zato efektivněji“. Skládala se z devíti členů: tři z národních parlamentů, tři z Výboru regionů a tři z Evropského parlamentu. Výboru předsedal Frans Timmermans, první místopředseda Evropské komise. Juncker požádal tuto pracovní skupinu, aby se zaměřila na tři otázky: 1) úlohu místních a regionálních orgánů při tvorbě a provádění politik Evropské unie, 2) úlohu subsidiarity a proporcionality v činnosti unijních orgánů a institucí a 3) případnou potřebu přenést odpovědnost za určité oblasti politiky zpět na členské státy. Pracovní skupina na základě diskusí, veřejného slyšení a příspěvků od řady různých subjektů vypracovala zprávu pracovní skupiny obsahující devět doporučení a také realizační opatření určená vnitrostátním parlamentům, celostátním, regionálním a místním orgánům, Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému výboru regionů a Evropské komisi (Legislativní proces EU..., 2018).

Tuto závěrečnou zprávu, v níž odpověděla na zadané otázky předala pracovní skupina předsedovi Komise Jeanu-Claudu Junckerovi dne 10. července 2018. Pracovní skupina dospěla k závěru, že je nezbytné přijmout nový způsob práce zohledňující subsidiaritu a proporcionalitu, aby místní i regionální orgány a vnitrostátní parlamenty mohly účinněji přispívat k tvorbě politiky EU a podílet se na přípravě nových právních předpisů. Navrhované nové pracovní metody předpokládají, že všechny úrovně státní správy budou subsidiaritu a proporcionalitu posuzovat důsledněji, a to na základě tabulkového dotazníku (v angl. model grid), který by fungoval jako kontrolní seznam zásad subsidiarity a proporcionality. Pracovní skupina dále doporučila, aby při příští revizi Smlouvy o EU byla prodloužena doba, již mají vnitrostátní parlamenty k vyjádření svých stanovisek k návrhům právních předpisů EU, a to z 8 na 12 týdnů. V neposlední řadě pracovní skupina doporučuje, aby se všechny tři orgány dohodly na víceletém programu zaměřeném na zajištění vyváženosti práce EU v některých oblastech politiky. Cílem by bylo zaměřit se spíše na účinnější provádění stávajících právních předpisů než na zavádění nových (Pracovní skupina pro subsidiaritu..., 2017).

Možná nečekaně – ale z politického hlediska, velmi významně – samotná pracovní skupina, jakož i příspěvky od ostatních, vyloučily, že budou členské státy zcela nebo částečně repatriovat všechny pravomoci nebo oblasti EU. Pracovní skupina spíše dospěla k závěru, že akce na úrovni EU jsou přidanou hodnotou ve všech stávajících oblastech činnosti. Ve své zprávě uvádí, že namísto diskuse o opětovném delegování oblastí politiky na úroveň členských států je důležité (1) řešit „slabé stránky“ v současném procesu tvorby politiky tím, že více zapojí národní, regionální a místní úroveň a (2) rozvíjet „aktivnější“ a sdílené chápání subsidiarity s cílem zvýšit účinnost a legitimitu činnosti EU.

Pracovní skupina tedy vlastně určila „nový způsob práce“. Poskytuje místním, regionálním a vnitrostátním orgánům silnější hlas při tvorbě politiky EU s cílem zlepšit kvalitu a účinnost právních předpisů. Pokud budou prováděny různými orgány, zajistí to, aby právní předpisy EU přidaly hodnotu, a povede k tomu, aby členské státy a jejich regiony a města převzaly větší odpovědnost za rozhodnutí EU. A tento vývoj zase pomůže znovu spojit Evropu s jejími občany (Schneider, 2019).

Role VR ve vztahu k subsidiaritě

Zásada subsidiarity byla od začátku pro VR nástrojem účinnosti a odpovědnosti. Pokud je zásada subsidiarity uplatňována správně, přijímají se rozhodnutí co nejbližší občanům a na úrovni vlády, kde lze zamýšlených politických cílů dosáhnout co nejefektivněji. Účinné uplatňování zásady tak zvyšuje demokratickou legitimitu evropské správy, pomáhá dosáhnout lepší regulace a zvyšuje přijímání rozhodnutí ze strany veřejnosti.

Z těchto důvodů je VR zavázán zajistit, aby byla tato zásada dodržována a účinně uplatňována. VR vytvořil kulturu subsidiarity spoluprací s regionálními parlamenty a místními a regionálními orgány a jejich sdruženími, prostřednictvím Sítě pro monitorování subsidiarity a online výměnné platformy REGPEX (regionální parlamentní výměna). Prostřednictvím organizace svých dvouletých konferencí o subsidiaritě, interinstitucionálních symposií na vysoké úrovni prosazuje dialog se všemi příslušnými orgány EU o zásadě, jejím sledování a uplatňování. Postupem času postupně rozvíjel své odborné znalosti v oblasti subsidiarity díky práci své Řídící skupiny pro subsidiaritu, která je podporována skupinou odborníků.

VR se úzce účastnil práce Pracovní skupiny pro subsidiaritu, proporcionalitu a scénáře „Méně, zato efektivněji“ (PS), která je odpovědná za vydávání doporučení, jak lépe uplatňovat zásady subsidiarity a proporcionality v práci EU, za určování oblastí politiky, na které by se práce mohla převést nebo vrátit do členských států, a za nalezení způsobů, jak lépe zapojit regionální a místní orgány při tvorbě a provádění politik EU.

VR PS podporoval a pokračuje v její práci, vyzval všechny orgány EU, aby provedly doporučení pracovní skupiny a zároveň začal provádět ta doporučení, která spadají do jeho působnosti. Jedním z nich je doporučení 8, v němž se uvádí: ‘Obecně by při monitorování a hodnocení právních předpisů EU měly být plně zohledněny zkušenosti místních a regionálních orgánů a jejich sítí. Výbor regionů by měl zavést novou pilotní síť regionálních středisek na podporu přezkumů provádění politiky.

Vzhledem k tomu, že místní a regionální orgány jsou odpovědné za provádění přibližně 70 % právních předpisů EU, mají tyto úroveň mají cenné odborné znalosti získané každodenním uplatňováním předpisů EU. EU by měla tyto odborné znalosti využít při přípravě nebo přezkumu právních předpisů, aby byly právní předpisy účinné v místě

a aby byl zohledněn jejich regionální dopad. Tato myšlenka je obsahem nově vytvořeného pilotního projektu VR pro regionální centra.

Pilotní projekt přezkoumá provádění vybraného počtu politik EU (jako jsou veřejné zakázky, změna klimatu a soudržnost). Shromáždí zkušenosti z první ruky regionů a předá své závěry orgánům EU a dalším příslušným zúčastněným stranám. Pilotní projekt tak usnadní navrhování nových předpisů a revizi stávajících předpisů. Posílí také úlohu VR při sledování provádění právních předpisů EU a posílí práci Sítě pro monitorování subsidiarity. Projekt by měl probíhat 2 roky a bude zahrnovat 20 partnerských regionů a stejný počet přidružených regionů. Pokud bude úspěšný, připraví cestu pro širší, dlouhodobý projekt přístupný místním a regionálním orgánům v celé Evropě. Tento projekt by měl být zahájen v roce 2021 (Schneider, 2019).

3 ANALÝZA ROLE, SLOŽENÍ A ČINNOSTI VÝBORU REGIONŮ

V této kapitole se zaměřím na analýzu role, složení a činnosti Výboru regionů. Cílem bude získat odpovědi na otázky, kdo jsou členové výboru, jaké mají například funkce, politickou příslušnost, pozici v rámci strany apod. Jinými slovy chceme zjistit, zda složení výboru odpovídá jeho základnímu poslání. V další části této kapitoly se poté zaměřím na analýzu stanovisek, které výbor vydává v rámci své poradní role. Vzhledem k rozsahu této práce se zaměřím na funkční období VR 2014-2019. Co se týká složení výboru, tak předmět analýzy omezím pouze na členy Výboru regionů a nebudu se zabývat jejich náhradníky.

3.1 Analýza složení

V rámci analýzy složení výboru budu analyzovat tyto klíčové faktory: věk, gender, politickou příslušnost, pozici ve straně, poměr koalice vs opozice, příslušnost k politické frakci. Přílohou 1 této práce bude soubor se získanými daty, která jsou z důvodu lepšího přehledu ve formě xls souboru. Z důvodu dostupnosti dat je analyzováno aktuální složení Výboru regionů. Z pohledu distribuce křesel v rámci národních delegací mi jako vodící materiál sloužila studie věnovaná principům a podmínkám výběru členů Výboru regionů (The selection proces..., 2009).

Delegace Německo

Německá delegace má 24 křesel ve Výboru regionů a stejný počet náhradníků. 21 křesel náleží zástupcům spolkových zemí a 3 křesla zástupcům obcí. Na oficiálních stránkách CoR je oproti 24 členům delegace uvedeno pouze 21 delegátů (23.4 2020 přístup). Z pohledu politických frakcí jsou němečtí delegáti zastoupeni v PES 7, EPP 10, Renew 1, Not Affiliated 3. Politická příslušnost se zde téměř na 100% kryje s rozložením do politických frakcí. Členové strany CDU 7 jsou členy EPP, SPD 7 členové jsou až na jednoho členy PES, CSU 2 jsou v EPP, FDP 1, B90/Grüne 3 jsou not Affiliated a PDS 1. Většina delegátů jsou řadovými členy v rámci své politické příslušnosti, vyjma jednoho, který je na exekutivní pozici v rámci strany. Koalice má ve výboru 16, opozice 5, přičemž nejsilnější opoziční strana AfD není zastoupena ve výboru. Průměrný věk je 56 let. V německé delegaci je zastoupeno 8 žen. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Německo)

Delegace Francie

Francie má celkem 24 členů ve Výboru regionu a stejný počet náhradníků. Křesla v rámci výboru jsou rozdělena mezi regiony, departmenty a obce v poměru 12:6:6. Z pohledu politické frakce situace vypadá následovně: EPP 10, PES 6, Renew 6, EA 1, Not Affiliated 1. Politická příslušnost francouzské delegace vypadá následovně. Máme zde silné zastoupení socialistů/PS 6 a republikánů/LR/6 a dále je situace poměrně fragmentovaná, což zřejmě odpovídá distribuci křesel mezi regiony, departmenty a obce. Macronova REM má ve výboru jednoho zástupce. Dále zde jsou zastoupené tyto strany: Unie pro lidové hnutí/UMP 3, Unie demokratů a nezávislých/UDI 2, DVD 1, strana zelených/EELV 1, demokraté/MoDem 1, Femu a Corsica 1, radikální levice PRG 1 a Nová energie pro Marly 1. Ve výboru regionů mají větší zastoupení opoziční strany jako socialisté 6 a republikáni 6. Macronovo centristické REM má ve výboru jednoho svého zástupce. Navíc je zde zastoupený koaliční partner demokratický MoDem 1. Věkový průměr delegace vychází na 53 let. V delegaci je v porovnání s ostatními zeměmi nadprůměrné zastoupení žen – 12, což je přesně polovina a je to francouzské specifikum. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Francie)

Delegace Itálie

Italská delegace má mít ve Výboru regionů 24 členů a stejný počet náhradníků. Dle stránek CoR je aktuální stav 23 členů delegace. Distribuce křesel probíhá tak, že autonomní regiony mají mít 14 členů, provincie 5 a obce 5. Z pohledu rozdělení do politických frakcí následující. Jeden z delegátů není zařazený do žádné z frakcí. Dále největší zastoupení má ECR 9, PES 8, EPP 5. Z klíčových politických stran jsou v delegaci zastoupeny Forza Itálie 5, Liga Severu 4, Demokratická strana/PD 8 a Hnutí pěti hvězd/M5S 1. Dále jsou zastoupeny menší strany jako například krajně pravicová/Fratelli Itálie 2, Diventera Bellissima 1, Lista Civica 1, PSD'Az 1. Jeden delegát podle zjištění není v tomto okamžiku příslušníkem žádné ze stran. Průměrný věk delegátů je 51 let. V delegaci je zastoupeno 5 žen. Vládnoucí koalice M5S s demokraty/PD má ve Výboru regionů 9 zástupců. Zástupci největší opozice jako Forza Itálie a Liga severu mají stejný počet zástupců. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Itálie)

Delegace Španělsko

Španělé mají 21 delegátů ve Výboru regionů. Křesla jsou distribuována tak, že autonomní regiony mají 17 zástupců a obce 4. Stejně je to v případě náhradníků. Delegace má 20 členů dle CoR stránek. V delegaci jsou zastoupené tyto politické frakce: EEP 6, PES 11 a Renew 3. Politické strany jsou ve španělské delegaci zastoupené tyto: socialisté/PSOE mají 11 zástupců, lidovci/PP mají 6 členů, katalánská Ciudadanos, Baskická národní strana/PNV a regionální strana PRC mají po jednom zástupci v delegaci. Průměrný věk 53 let. V delegaci je 5 žen. Ve výboru regionů má většinový podíl vládnoucí koalice socialistů s podporou regionálních stran včetně baskické PNV. Opozice reprezentovaná hlavně lidovci má nicméně solidní zastoupení ve výboru. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Španělsko)

Delegace Polsko

21 členů, křesla jsou distribuována tak, že 10 z nich připadá na regiony a 11 místní samosprávy. Stejně je to v případě náhradníků. Delegáti jsou rozdělení do těchto politických frakcí: EPP 10, ECR 8, PES 1 a EA 2. Klíčové politické strany jsou v delegaci zastoupeny následující: Právo a spravedlnost/PiS 7, Občanská platforma/PO 5, lidovci/PSL 4. Dále jsou zde menší strany jako Bezpartyjni 1, Levice 1, Občanská koalice 1, WdG 1. U jednoho člena delegace se mi nepodařilo dohledat politickou příslušnost. Opozice (PO, PSL, Občanská koalice, Levice) má ve výboru vyšší zastoupení než vládnoucí strana PiS 7. V případě PiS a PO jsou všichni členové delegace také členy stejné politické frakce a to EPP (PO) a ECR (PiS). U PSL jsou tři ze čtyř straníků v EPP. Průměrný věk polské delegace je 56 let. V delegaci jsou zastoupeny 2 ženy. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Polsko)

Delegace Rumunsko

Rumunsko má 15 zástupců ve výboru a stejný počet náhradníků. Z toho pak je 6 křesel Národní unie krajů 6, 3 křesla Rumunská asociace municipalit, 3 křesla Rumunská asociace měst, 3 křesla Rumunská asociace obcí. Z pohledu členění delegátů do politických frakcí vypadá situace následovně: PES 8, EPP 5, Renew a EA po jednom zastoupení. Politická příslušnost v podstatě reflektuje dělení do frakcí. U sociálních demokratů/PSD je 9 delegátů a z toho 8 jsou v PES. Pět delegátů jsou členy Národní liberální strany/PNL a z nich jsou 4 zastoupeni v EPP. Jeden z delegátů je členem

UDMR/Demokratický svaz Maďarů. Ve výboru regionů má většinové zastoupení opoziční sociální demokracie/PSD oproti liberální PNL. Průměrný věk delegátů je 52 let. U tří delegátů se mi věk nepodařilo dohledat, a proto jsem přistoupil k odhadu dle aktuálních fotografií na sociálních sítích. V rumunské delegaci jsou zastoupené tři ženy. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Rumunsko)

Delegace České republiky

Česká republika má ve Výboru regionů 12 křesel pro členy a stejný počet náhradníků. Distribuce křesel v rámci ČR je rozdělena tak, že 7 míst mají zástupci krajů a 5 pak zástupci měst a obcí. Z pohledu politických frakcí je česká delegace proporčně zastoupena takto. ECR 3, Renew 3, EPP 4, PES 1, Not Affiliated 1. Z pěti existujících frakcí jsou tedy zastoupeny všechny, vyjma EA. Tento stav zřejmě odpovídá faktu, že v české delegaci je zastoupení napříč klíčovým politickým spektrem. Tady se dostáváme k dalšímu sledovanému faktoru a tím je politická příslušnost jednotlivých členů delegace. Máme zde tedy zástupce: ODS 2, ČSSD 1, ANO 3, ČPS 1, STAN 1, SLK 1, KDÚ-ČSL 2 a Nezaníčan 1. Deset z dvanácti členů je v pozici řadového člena a dva jsou na pozici exekutivní v rámci politické strany. Z pohledu zastoupení ve Výboru regionů se dá říci, že opozice má větší zastoupení oproti členům vládnoucí koalice. Průměrný věk české delegace je 52 let s tím, že nejmladšímu členovi je 39 let a nejstaršímu pak 65 let. Z pohledu genderu jsou v české delegaci zastoupeny 2 ženy. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list ČR)

Delegace Rakouska

Rakousko má ve Výboru regionů 12 křesel, která jsou distribuována v poměru 9 křesel pro země a 3 křesla pro zástupce měst a obcí. Z pohledu politických frakcí je delegace rozdělena mezi EPP 8 a PES 4, což odpovídá dělení dle politické příslušnosti na národní úrovni. Tam je zastoupení dvou klíčových stran a to ÖVP 7 a SPÖ 4. V rámci delegace je jeden neznaník. Všichni členové delegace jsou dle aktuálně dostupných informací řadovými členy politických stran. Ve Výboru regionů má vyšší zastoupení Kurtzova vládnoucí strana ÖVP 7 oproti opoziční SPÖ 4. Průměrný věk rakouské delegace je 59 let. Nejmladšímu členovi je 49 let a nejstaršímu je 70 let. Z pohledu genderu je zastoupena jedna žena. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Rakousko)

Delegace Belgie

Belgie má ve Výboru regionů rovněž 12 členů a shodný počet náhradníků. Distribuce křesel je prováděna v souladu se střednědobým střídáním mezi vlámskou a francouzskou komunitou a německy mluvící komunitě je tak přiřazeno jedno křeslo. Vlámové mají tedy 5 křesel, francouzská komunita 4 křesla a 2 pak připadají na zástupce regionu Bruselu. V rámci politické frakce je reprezentace následující: Renew 3, EPP 2, PES 4, EA 2 a jeden člen je Not Affiliated. Politická příslušnost belgické delegace vypadá následovně. Jsou zde zastoupené tyto strany: valonští socialisté/PS 3, křesťanští demokraté/CD-V 2, vlámská sociálně demokratická /SP.A 1, vlámské liberálové a demokrati/Open Vld 1, zelení/Écolo 1, Nová vlámská aliance/NV-A 2 a valonské reformní hnutí/MR 2. Z toho 3 členové jsou na exekutivní pozici. Poměr opozice vs koalice můžeme posoudit za období 2014-2019, kdy byla funkční koalice NV-A, CD-V, Open Vld a MR. Z tohoto pohledu tedy můžeme konstatovat, že koalice má 7 zástupců ve výboru, zatímco opozice 5 pozic. Belgická delegace je z pohledu věku na 55 letech v průměru. Nejmladšímu politikovi je 41 let a nejstaršímu 69 let. V belgické delegaci je zastoupena jedna žena. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Belgie)

Delegace Řecka

Řecká delegace má 12 členů a stejný počet ve Výboru regionů. Řecká delegace se skládá ze starostů, prefektů a zástupců orgánů s rozšířenou místní působností. 7 členů mají zástupci regionů a 5 zástupci obcí. Na stránkách CoR jsem dohledal místo dvanácti řádných členů výboru pouze jedenáct z nich. U zástupců obcí se mi přes veškeré úsilí nepodařilo dohledat data týkající se jejich politické příslušnosti. Ve dvou případech jsem nedohledal ani údaje o věku a proto jsem dle fotografií ze stránek CoR použil svůj odhad. Co se týká členění do politických frakcí, tak situace u řecké delegace vypadá následovně. Nejvíce členů delegace je v EPP 8, Renew a PS mají po 1 a jeden člen je Not Affiliated. Politická příslušnost u delegátů vypadá takto: středopravicová Nová demokracie 3, Panhelénské socialistické hnutí/PASOK 1, nestraník 1. Vzhledem k tomu, že se nepodařilo zjistit politickou příslušnost u čtyř členů delegace, tak v tomto případě nebudu vyhodnocovat obsazení výboru z pohledu koalice/opozice. Zajímavostí je členství jednoho člena delegace v FDP Germany 1. U čtyř členů delegace se mi politickou příslušnost nepodařilo dohledat. Věkový průměr se u řecké delegace pohybuje kolem 54

let. V delegaci je zastoupena jedna žena. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Řecko)

Delegace Bulharska

Bulharskou delegaci má tvořit 12 členů. K dnešnímu dni je na stránkách Výboru regionů v rámci delegace uvedena pouze Tanya Hristova. Vzhledem k tomu, že data nejsou dostupná, tak s Bulharskem v rámci analýzy nebudu dále pracovat (Členové: Bulgaria (Nedat)).

Delegace Maďarska

Maďarská delegace má ve výboru 12 členů a stejný počet náhradníků. Křesla jsou dělena rovným dílem mezi asociaci místních samospráv a rozvojové regiony. Z pohledu frakcí jsou zastoupeny EPP 8, EA 1, PES 2 a Not Affiliated 1. V rámci politické příslušnosti má největší zastoupení strana Fidesz 8. Dále jsou v delegaci opoziční Hnutí za lepší Maďarsko/Jobbik 1, nebo zástupci levicové koalice Maďarská socialistická strana/MSZP 1 a Demokratická koalice 1, nebo Zelení/LMP. V maďarské delegaci má jasnou většinu vládnoucí strana Fidesz 8. Podobná situace byla ohledně věku delegátů. U sedmi z nich jsem věk odhadoval podle fotek na internetu a sociálních sítích. Průměrný věk mi tak vychází přibližně na 51 let. V maďarské delegaci jsou zastoupeny tři ženy. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Maďarsko)

Delegace Nizozemí

Holandská delegace má 12 členů a stejný počet náhradníků. Křesla jsou distribuována rovným dílem mezi zástupce provincií a obcí. Z pohledu politických frakcí je delegace zastoupena v EPP 4, ECR 2, Renew 3, Not Affiliated 3. Politická příslušnost vypadá následovně. Klíčové strany jsou Křesťanskodemokratická výzva/CDA 4, Christen Unie 2, Zelená levice/GL 2, demokraté/D66 2, Liberální strana pro svobodu a demokracii/VVD 1, a regionální strana GBBL 1. Dva členové jsou na pozici exekutivy v rámci své politické strany. Vládnoucí koalice má ve Výboru regionů 9 křesel a tedy jasnou většinu. U třech členů jsem musel věk odhadnout dle fotografií. Věkový průměr vychází na 53 let u členů této delegace. Nejmladšímu členovi je 37 let a nejstaršímu 60 let. Ženy jsou v holandské delegaci dvě. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Nizozemí)

Delegace Portugalsko

Portugalská delegace má 12 členů ve výboru a stejný počet náhradníků. Křesla je rozdělena v poměru 2 křesla pro autonomní regiony (Azory a Madeira) a 10 pro zástupce obcí. Členové delegace jsou v politických frakcích zastoupení poměrně rovnoměrně a to mezi EPP a PES v poměru 5:7. Politická příslušnost v podstatě odpovídá členění do frakcí. Pět delegátů jsou členy socialistické strany PS a dalších pět pak členy Sociálně demokratické strany PSD. Jeden je členem CDS a u jednoho delegáta se mi nepodařilo zjistit politickou orientaci. Jeden z členů je na exekutivní pozici ve straně a jde o příslušníka PSD. Z pohledu složení delegátů Výboru regionů a jejich politické příslušnosti lze konstatovat, že zastoupení sil mezi vládnoucí stranou (PS 5) a opozicí (PSD 5) je v podstatě vyrovnané. Průměrný věk je zhruba 55 let. U dvou delegátů jsem věk odhadoval dle aktuálních fotek na sociálních sítích. V delegaci jsou dvě ženy. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Portugalsko)

Delegace Švédsko

Švédská delegace má 12 členů ve výboru. Distribuce křesel je v poměru čtyři pro země (landsting) a osm pro obce (kommuner). U náhradníků je poměr vyrovnaný 6:6. Členové delegace jsou v rámci politických frakcí rozdělení mezi PES 6, EPP 4 a Renew 2. Z pohledu příslušnosti k politickým stranám je situace následující. Jsou zde zástupci těchto politických stran: Sociální demokraté/SAP 5, Levicová strana 1, Umírnění/M 3, Strana středu 1, Liberálové 1 a Křesťanskodemokratická strana 1. V zemi vládne menšinová vláda sociálních demokratů se stranou Zelených s podporou dvou stran pravého bloku. Z pohledu koalice/opozice ve smyslu zastoupení ve Výboru regionů je tedy stav poměrně vyrovnaný 5:3. Všichni členové jsou na pozici řadových členů. Průměrný věk členů delegace je 57 let. Další zajímavostí švédské delegace je zastoupení šesti žen, což je jistě zajímavý ukazatel z pohledu genderu. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Švédsko)

Delegace Chorvatsko

Chorvatsko má celkem 9 křesel ve výboru. Distribuce křesel je rozdělena na 4 křesla pro zástupce regionů a 5 křesel mají zástupci místních úřadů (3 města, 2 venkov). Delegáti jsou rozdělení do třech frakcí a sice EPP 5, PES 2 a Renew 2. Z pohledu politické příslušnosti má nejsilnější zastoupení v chorvatské delegaci Chorvatské demokratické

společenství/HDZ 5. Opoziční SDP/Sociálně demokratická strana má jednoho zástupce ve výboru. Dále jsou zde zastoupené strany BM365, Fokus, IDS/Istrijské demokratické shromáždění, z nichž každá má po jednom zástupci. V tomto případě má tedy ve výboru větší zastoupení koalice HDZ 5 oproti opozici reprezentované primárně SDP 1. Příslušníci HDZ jsou všichni členy stejné politické frakce na evropské úrovni. Jeden z delegátů je na exekutivní pozici v rámci své politické strany. Průměrný věk delegátů je 55 let. V delegaci je zastoupena jedna žena. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Chorvatsko)

Delegace Dánsko

9 křesel, 3 křesla pro zástupce regionů a 6 pro zástupce municipalit. Z pohledu zastoupení delegátů v politické frakci vypadá situace takto: Renew 4, PES 3, ECR 1 a jeden z delegátů je nepřirazený. Z politických stran má nejsilnější zastoupení opoziční a pravostředová Liberální strana/Venstre 4. Menšinová vláda Sociálních demokratů má ve výboru s podporou DF a SF celkem 5 zástupců. Dále jsou zde zastoupené: Socialistická lidová strana/SF 2 a Dánská lidová strana/DF 1. Ve všech případech jde o řadové členy politických stran. Všichni zástupci levice jsou zařazeni v rámci politické frakce Renew. Věkový průměr dánské delegace je 65 let a nejmladšímu zástupci je 57 let, což je v porovnání s ostatními zástupci států. V delegaci je zastoupena jedna žena. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Dánsko)

Delegace Finsko

Finská delegace má ve výboru 9 křesel. Distribuce křesel je řešena tak, že 1 křeslo připadá na autonomní provincie, 4 křesla mají zástupci regionů a 4 křesla zástupci měst a obcí. Politické frakce jsou v delegaci zastoupeny tyto: PES 3, EPP 2, ECR 1, Renew 1, Not Affiliated 2. Politická příslušnost je následující: NCP/Národní koalice 2, SDP/Sociální demokraté 2, dále po jednom příslušníkovi mají strany PS/Praví Finové, Finský střed, Svaz levice/Vasemmisto a Zelená Aliance. Je zde také zástupce Obunden Samling za Alandské ostrovy. V delegaci má větší zastoupení vládnoucí koalice 5 (SPD, Finský střed, Levicový svaz, Zelená aliance) oproti opozici PS a NCP se 3 zástupci. Kromě jednoho z delegátů jsou všichni řadovými členy svých stran. Průměrný věk delegátů je 49 let. V delegaci jsou zastoupené 4 ženy. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Finsko)

Delegace Irsko

Irsko má mít ve Výboru regionů 9 zástupců a stejný počet náhradníků. Všech devět křesel patří zástupcům místní a regionální samosprávy. Na stránkách CoR jsem dohledal pouze 8 zástupců z 9. Politické frakce jsou v delegaci zastoupeny tyto: EPP 2, EA 2, Renew 2, PES 1 a jeden delegát je nezařazen. Politické strany jsou v delegaci zastoupeny následující: Fianna Fáil 2, Fine Gael 2, Labour Party 1 a Sinn Féin 1. Dva z delegátů jsou nezávislí kandidáti. V rámci svých politických stran jsou všichni řadovými členy. Vládnoucí Fine Gael má ve výboru spolu s labouristy 3 křesla. Opoziční Fianna Fáil a Sinn Féin mají každá jedno křeslo. U šesti delegátů jsem věk odhadoval dle aktuálních fotografií na sociálních sítích. Průměrný věk je tedy zhruba 55 let. V delegaci jsou zastoupené 4 ženy. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Irsko)

Delegace Litva

Litva má 9 křesel ve Výboru regionů a stejný počet náhradníků. Křesla ve Výboru regionů jsou rozdělena mezi zástupce místní samosprávy. Politické frakce jsou zastoupeny tyto: PES 3, EA 2, EPP 2 a Renew 2. Z pohledu politické příslušnosti delegátů je situace následující: Hnutí liberálů 2, sociální demokraté/LSDP 2, Unie rolníků a zelených/LVŽS 2, křesťanští demokraté/TS-LKD 2 a regionální Hnutí pro Druskininkai 1. Šest z devíti delegátů jsou v rámci dané politické strany na exekutivní pozici. Příslušníci strany jsou současně ve stejné politické frakci. Vládnoucí koalice LVŽS se sociálními demokraty/LSDP mají ve výboru 4 zástupce. Opoziční křesťanští demokraté/Vlastenecký svaz má dva zástupce. Průměrný věk je 52 let. V delegaci je jedna žena. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Litva)

Delegace Slovensko

Slovensko má ve Výboru regionů 9 křesel a stejný počet náhradníků. Distribuce křesel vypadá tak, že 5 křesel připadá na regiony a 4 křesla na města a obce. Členové delegace jsou rozděleni do těchto politických frakcí: EPP 4, PES 2, EA, ECR a Renew mají po jednom zástupci. Z pohledu zastoupení politických stran ve slovenské delegaci vypadá situace následovně. Největší zastoupení má strana SMER-SD 3. Další tři členové výboru jsou nezávislí bez politické příslušnosti. Dále jsou zastoupeny tyto strany: Svoboda a Solidarita/SaS 1, křesťanští demokraté/KDH 1 a Strana maďarské komunity/SMK 1. Vládnoucí koalice je ve výboru zastoupená prostřednictvím strany SMER-SD, která má

ve výboru tři členy. Za opozici je ve výboru SaS a KDĤ po jednom zástupci. Průměrný věk slovenské delegace je 52 let. V delegaci je zastoupená jedna žena. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list SK)

Delegace Lotyšsko

Lotyšsko má ve Výboru regionů 7 zástupců a stejný počet náhradníků. Křesla jsou rozdělena po jednom mezi zástupce regionu, venkovská sídla, města vyjma hlavního, hlavní město Riga, velká města, Asociace místních a regionálních samospráv a jiné. Všichni členové delegace jsou členy Renew politické frakce. Politických stran je v delegaci zastoupeno sedm a každá má jednoho zástupce ve výboru. Jsou zde zastoupené tyto politické strany: Svaz zelených a rolníků/ZZS, Lotyšský rolnický svaz/LZS, Národní aliance/NA. Ve výboru má tři zástupce koalice (ZZS, Jednota a NA). Ve výboru jsou zastoupené také menší regionální strany jako HSR, Kuldígas Novadam, Jékabpils a Pro Lotyšsko a Ventspils. Na základě zjištěných dat by tedy měla mít vládnoucí koalice ve výboru většinu. Klíčová opoziční síla Centrum shody není ve výboru zastoupena. Dva z členů jsou na exekutivní pozici v rámci své strany. Průměrný věk delegace je 59 let. V delegaci je zastoupena jedna žena. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Lotyšsko)

Delegace Estonsko

Estonsko má 7 zástupců ve Výboru regionů a stejný počet náhradníků. Distribuce křesel je následující: 4 křesla pro zástupce měst a 3 křesla pro zástupce venkova/obcí. Na oficiálních stránkách CoR bylo nalezeno 5 členů Výboru regionů. Z pohledu politických frakcí jsou zastoupeny EPP 1 a Renew 4. Estonští delegáti jsou členy těchto politických stran: Estonská reformní strana/RE 2, Estonská strana středu/EKK 2 a Vlast/IRL 1. Estonská koaliční vláda (EKK, Vlast, EKRE) má ve výboru tři zástupce a opoziční RE má zástupce dva. Všichni delegáti jsou řadovými členy svých stran. Průměrný věk delegátů je 44 let. V estonské delegaci není zastoupena ani jedna žena. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Estonsko)

Delegace Slovinsko

Slovinsko má 7 křesel ve Výboru regionů a stejný počet náhradníků. Všechna křesla jsou rozdělena mezi zástupce obcí. Politické frakce jsou v slovinské delegaci zastoupené tyto:

EPP 2, PES 2, Renew 1. Dva z delegátů jsou nepřirazení k žádné z frakcí. Politické strany jsou zastoupené následující: Sociální demokraté/SD 2 a Slovinská lidová strana/SLS 2. Tři z delegátů jsou nezávislí a nejsou příslušníky žádné politické strany. Za vládnoucí koalici jsou ve výboru dva zástupci Sociální demokracie/SD a za opozici pak dva zástupci lidové strany SLS. Průměrný věk delegátů je 49 let. V delegaci jsou zastoupené dvě ženy. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Slovinsko)

Delegace Kypr

Kyperská delegace má ve Výboru regionů 6 křesel. Z toho 4 křesla jsou pro zástupce municipalit a 2 křesla pro zástupce venkova/obcí. O kyperských delegátech se mi až na výjimky nepodařilo dohledat data ohledně věku, ani politické příslušnosti. Delegáti jsou rozdělení do dvou politických frakcí a to EPP 2 a PES 2. Jeden z delegátů je nezařazený do politické frakce. Pokud bych vycházel z faktu, že kyperská strana Demokratické shromáždění/DISY je členem EPP, pak bych mohl zařadit její dva kandidáty k této klíčové straně v zemi. Ovšem šlo by pouze o můj odhad. Pouze u dvou kandidátů jsem dohledal politickou příslušnost. Jeden je zřejmě členem Pokrokové strany pracujícího lidu/AKEL a druhý je z demokratické strany/DIKO. Věk jsem odhadoval dle aktuálních fotografií na sociálních sítích. Průměrný věk dle odhadu je 56 let. V delegaci je zastoupena jedna žena. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Kypr)

Delegace Lucembursko

Lucembursko má ve Výboru regionů 6 křesel a stejný počet náhradníků. Křesla jsou distribuována mezi zástupce obcí. Z pohledu reprezentace v politických frakcích je situace následující. Dva členové jsou v EPP, další dva v PES a jeden z delegátů je v Renew. V delegaci jsou zastoupeny tyto politické strany. Dva delegáti jsou členy Socialistické dělnické strany/LSAP, další dva jsou v Křesťanskosociální lidová strana/CSV a jeden je členem Demokratické strany/ DP. Dva z členů jsou na exekutivní pozici v rámci své strany. Vládní koalici tvoří demokraté/DP 1 se socialisty/LSAP 2 a zelenými. Opozice je zastoupena prostřednictvím CSV 2. Koalice má tedy vyšší zastoupení v delegaci. Průměrný věk delegátů je 57 let. V delegaci jsou zastoupené dvě ženy. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Lucembursko)

Delegace Malta

Malta má ve Výboru regionů 5 křesel a stejný počet náhradníků. Křesla jsou distribuována mezi zástupce místní samosprávy. Maltští delegáti jsou rozdělení do dvou politických frakcí: PES 3, EPP 2. V maltské delegaci jsou zastoupené tyto politické strany: Strana pracujících/PL 3, Nacionalistická strana/PN 2. Strana pracujících je vládní stranou a nacionalisté jsou v opozici. Vládní strana má ve výboru většinu. Průměrný věk delegátů je 52 let. Ve třech případech jsem věk odhadoval dle fotografií na sociálních sítích. V delegaci nejsou zastoupené ženy. (Zdroj, Příloha 1_Složení Výboru regionů_list Malta)

3.2 Analýza činnosti Výboru regionů

V rámci činnosti Výboru regionů se soustředím na agendu, kterou v aktuálním funkčním období VR řeší a to zejména z hlediska toho, jak se ve stanoviscích výboru odráží reprezentace zájmů územních samospráv. Analyzovaná stanoviska rozřadím podle oblastí/agend a jednotlivých let. Primárně se soustředím na ta stanoviska, kde je podstatným aspektem hlídání principu subsidiarity, případně obhajoba regionálních zájmů. Veškerá data, se kterými pracuji jsou součástí Přílohy 2 (Příloha 2_Stavoviska_analýza), která je členěná po jednotlivých letech/listech.

Činnost Výboru regionů je organizována do šesti odborných komisí, a to bude klíčem, podle kterého budu třídit stanoviska dle odborných agend, viz. Tabulka 3.

Tabulka 3: odborné komise Výboru regionů

CIVEX – Komise pro občanství, správu, institucionální a vnější věci
COTER – Komise pro politiku teritoriální soudržnosti
ECON – Komise pro hospodářskou politiku
ENVE – Komise pro životní prostředí, změnu klimatu a energetiku
NAT – Komise pro přírodní zdroje
SEDEC – Komise pro sociální politiku, zaměstnanost, vzdělání a výzkum

Zdroj: Vlastní zpracování

Stanoviska Výboru regionů za rok 2015

Za rok 2015 Výbor regionů projednal celkem 53 stanovisek, z čehož je sedm usnesení. Jednotlivá stanoviska jsem roztrídil nejprve dle agend následovně, viz. Tabulka 4.

Tabulka 4: Přehled stanovisek za 2015

Komise	Stanoviska
COTER	9
ECON	10
ENVE	8
NAT	4
SEDEC	7
CIVEX	8

Zdroj: Příloha 2_Stanoviska_analýza_2015

Komise CIVEX v rámci své agendy projednala osm stanovisek. Ve čtyřech z osmi případech komise upozornila na dodržování zásady subsidiarity.

Šlo o tyto případy:

- Agenda EU ke zlepšování právní úpravy – výbor zde připomíná, že se ve Smlouvách uznává místní a regionální rozměr zásady subsidiarity i úloha VR, a žádá, aby byl jakožto instituce zahrnut do nové interinstitucionální dohody o lepší právní úpravě. Současně opakuje své obavy ohledně míry konzultací místních a regionálních orgánů při přípravě politik EU.
- Evropská občanská iniciativa.
- Místní a regionální orgány a víceúrovňová ochrana právního státu a základních práv v EU – Koncepce „zdola nahoru“ a „shora dolů“ se musí vzájemně doplňovat a musí být naplněny oba rozměry subsidiarity: „vertikální“, v jehož rámci je posilována účast, spoluodpovědnost a partnerství volených místních a regionálních orgánů, a „horizontální“, při němž je ve všech oblastech politiky předávána spoluodpovědnost jiným aktérům společnosti (z oblasti socio-ekonomické a z oblasti vzdělávání, zdraví a kultury) a jimi přijímána.

- Strategie rozšíření a hlavní výzvy na 2014-2015 – v tomto případě komise podtrhuje zásadní úlohu místních a regionálních zástupců v procesu rozšíření a povzbuzuje země zapojené do procesu rozšíření v jejich úsilí o decentralizaci a regionalizaci. Domnívá se, že dodržování zásady subsidiarity je rozhodující.

Komise COTER projednala devět stanovisek za rok 2015. Z toho bylo upozorněno na zásadu subsidiarity ve čtyřech případech.

Jednalo se o tyto stanoviska:

- Zlepšování provádění Územní agendy Evropské unie 2020 – výbor upozorňuje, že politika soudržnosti musí uvést do souladu zásady podmíněnosti a subsidiarity, přičemž je třeba věnovat větší pozornost zásadě subsidiarity.
- Návrh rozpočtu EU na rok 2016.
- Výsledek jednání o dohodách o partnerství a operačních programech – žádá Evropskou komisi, aby místním a regionálním orgánům dala možnost vypracovat si své vlastní „regionální“ dohody o partnerství jako nedílnou součást obecné dohody o partnerství uzavřené na státní úrovni. Tím bude maximálně naplněna zásada subsidiarity.
- Investiční plán a Evropský fond pro strategické investice – zde výbor vyzývá Komisi, aby upřesnila rozsah strukturálních reforem, jež hodlá podporovat na evropské úrovni v souladu se zásadou subsidiarity.

Komise ECON projednala 10 stanovisek, z nichž v jednom případě bylo upozorněno na dodržování zásad subsidiarity. Jednalo se o níže uvedené stanovisko:

- Spravedlivý a efektivní systém daně z příjmu právnických osob v Evropské unii – výbor zde připomíná, že každá legislativní iniciativa Komise, včetně iniciativ v oblasti daní na základě článků 113, 115 nebo 116 Smlouvy o fungování Evropské unie, musí nutně být v souladu se zásadou subsidiarity a proporcionality.

Komise ENVE projednala osm stanovisek. Na zásadu subsidiarity nebylo upozorněno ani v jednom z osmi případů. Obecně se komise a výbor snaží opět upozornit na výhody pramenící z těsnější spolupráce a zapojením místních a regionálních orgánů. V této

souvislosti poukazuje na to, že místní a regionální orgány mají značné zkušenosti a znalosti v rámci dané oblasti.

Komise NAT projednala čtyři stanoviska a u dvou z nich bylo upozorněno na zásadu subsidiarity. Jednalo se o tyto případy:

- Zjednodušení společné zemědělské politiky – komise je toho názoru, že přidanou hodnotou příspěvku VR je orientace na územní aspekty SZP a podpora subsidiarity spolu s víceúrovňovou správou, protože významná část SZP je realizována prostřednictvím místních a regionálních orgánů. Nicméně vyšší míra subsidiarity, víceúrovňová správa a územní soudržnost by neměly vyústit do stavu, kdy SZP bude příliš roztříštěná a nebude moci být realizována jako jednotná politika EU.
- Rozhodovací proces o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech – výbor hodnotí účelnost opatření Komise velmi kriticky a má obavy z hlediska principu subsidiarity.

Komise SEDEC projednala sedm stanovisek a v rámci své role upozornila na zásadu subsidiarity ve čtyřech případech. Konkrétně se jednalo o tyto agendy:

- Hlavní směry politiky zaměstnanosti členských států
- Normy odměňování zaměstnanců v EU – komise poukazuje na to, že odpovědnost za zaměstnanost a sociální politiku nesou v první řadě celostátní a regionální vlády, že EU má v této oblasti koordinační pravomoci a že jakákoli iniciativa EU týkající se evropských norem pro mzdy musí být v souladu se zásadou subsidiarity.
- Interoperabilita jako prostředek modernizace veřejného sektoru – komise konstatuje, že návrh je v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality, upozorňuje však, že pro úplné dosažení cílů programu ISA2 a pro zaručení toho, že bude zásada subsidiarity dodržována i během provádění programu, bude zásadní reálné zapojení členských států a jejich místních a regionálních orgánů do tohoto programu.
- Na cestě k integrovanému přístupu ke kulturnímu dědictví pro Evropu.

Výbor projednal za rok 2015 sedm usnesení a v pěti níže uvedených případech byla zmíněna, nebo řešena zásada subsidiarity.

- Usnesení K PRACOVNÍMU PROGRAMU EVROPSKÉ KOMISE NA ROK 2015 – výbor je potěšen tím, že Komise ve svém pracovním programu klade důraz na zásady subsidiarity a proporcionality, a připomíná, že VR provádí monitorování subsidiarity.
- PRIORITY EVROPSKÉHO VÝBORU REGIONŮ pro šesté funkční období 2015-2020.
- Usnesení k pracovnímu programu Evropské komise na rok 2016.
- Zlepšení fungování Evropské unie: Lisabonská smlouva a období poté – výbor se domnívá, že je důležité vytvořit v úzké spolupráci s Evropským parlamentem příležitosti k diskusi o možných změnách, vývoji a úpravách stávající institucionální struktury Evropské unie, jež VR umožní být nejen poradní institucí, ale také se lépe zapojit do evropského legislativního procesu jako klíčový aktér. Jako potenciál, který může zlepšit fungování EU jménem jejích občanů vidí použití ustanovení o monitorování subsidiarity a proporcionality.
- Usnesení O PRIORITYCH PRO PRACOVNÍ PROGRAM Evropské komise na rok 2016

Stanoviska Výboru regionů za rok 2016

Za rok 2016 Výbor regionů projednal celkem 59 stanovisek, z čehož je 9 usnesení. Jednotlivá stanoviska jsem roztřídil nejprve dle agend následovně, viz. Tabulka 5.

Tabulka 5: Přehled stanovisek za 2016

Komise	Stanoviska
COTER	7
ECON	10
ENVE	7
NAT	7
SEDEC	11
CIVEX	8

Zdroj: Příloha 2 _Stanoviska_analýza_2016

Komise COTER projednala za rok 2016 sedm stanovisek, z nichž ve třech případech bylo upozorněno na dodržování zásad subsidiarity. Jednalo se o tyto případy:

- Plán EU pro cyklistiku – bylo zde upozorněno, že v souladu se zásadou subsidiarity je strategický rozvoj národní sítě cyklostezek v kompetenci členských států a EU by měla hrát podpůrnou roli.
- Strategie pro letectví
- Konkrétní kroky za účelem provádění městské agendy EU – v tomto případě je zdůrazněno, že aby evropská městská agenda byla v souladu se zásadou subsidiarity, tak je mimo jiné třeba zapojení volených místních a regionálních subjektů a celostátních a evropských sdružení, která je zastupují, do procesu rozhodování, jejich účast a odpovědnost při přípravě operačních programů a při provádění a hodnocení politiky soudržnosti.

V ostatních případech jsem identifikoval zdůrazňování důležitosti regionálního rozměru, větší zapojení místních a regionálních orgánů, případně požadavek na širší zapojení samotného výboru. Za větší zmínku stojí upozornění výboru, že je třeba se soustředit na naplnění základního smyslu a podstaty kohezní politiky a tím je regionální politika. Výbor v této věci upozorňuje, že se současná forma kohezní politiky od regionální politiky postupně vzdaluje a řeší stále více problematiku na národní úrovni.

Komise ECON projednala deset stanovisek. Na dodržování zásady subsidiarity komise upozornila v těchto dvou případech:

- Evropský systém pojištění vkladů – komise kritizuje, že předložený návrh neodpovídá kritériím stanoveným v člancích 2 a 5 Protokolu o používání zásad subsidiarity a proporcionality (protokol č. 2 Smlouvy o Evropské unii) a že nebylo před zveřejněním návrhu provedeno posouzení dopadu. Současně má pochybnosti o tom, zda je návrh Komise v souladu se zásadou subsidiarity a proporcionality.
- Reakce na zprávu pěti předsedů „Dokončení evropské hospodářské a měnové unie“

V jednom z případů výbor požaduje, aby byly zohledněny zájmy místních a regionálních orgánů. V jiném stanovisku pak výbor upozorňuje, že se nepřihlíží k postoji místních

a regionálních orgánů, což často vede k tomu, že jsou podporovány investice, které nejsou v souladu s regionálními operačními programy a místními strategiemi.

Komise ENVE projednala sedm stanovisek a z toho ve dvou níže uvedených případech se dotkla dodržování zásady subsidiarity.

- Legislativní návrhy, kterými se mění směrnice o odpadech – v tomto případě komise konstatovala, že návrhy Evropské komise nevzbuzují obavy z dodržování subsidiarity, ale budí pochybnosti ohledně dodržování zásady proporcionality.
- Realizace nové politiky pro spotřebitele energie – zde evropský výbor regionů žádá, aby Evropská unie řádně zohlednila pravomoci místních a regionálních orgánů, aby jim zajistila takovou úroveň vlivu, která bude tuto zásadu subsidiarity plně respektovat.

V dalších případech komise například připomíná význam zapojení místních a regionálních orgánů do dané problematiky, nebo dokonce žádá Evropský parlament a Radu, aby společně s VR prozkoumaly, jak může VR v rámci své poradní funkce přispět zkušenostmi místních a regionálních orgánů k postupům pro přezkum, který Parlament i Rada provádějí.

Komise NAT projednalo sedm stanovisek. V níže uvedených dvou případech byl řešený princip subsidiarity.

- Potravinový odpad – komise z hlediska subsidiarity považuje za vhodné, aby místní a regionální orgány úzeji spolupracovaly se sociálními organizacemi pověřenými shromažďováním a rozdělováním potravin pocházejících z potravinového odpadu.
- Cestovní ruch jakožto hybná síla regionální spolupráce v EU – je upozorněno na nezbytnost, aby členské státy a regionální a místní úroveň správy spolupracovaly při současném dodržování zásady subsidiarity a víceúrovňové správy.
- Cestovní ruch vstřícný vůči starším osobám

Komise SEDEC projednala jedenáct stanovisek a ve dvou níže uvedených případech bylo upozorněno na zásadu subsidiarity.

- Modernizace právních předpisů EU v oblasti autorského práva – zde je konstatováno, že Komise předkládá zcela přesvědčivé důvody, pokud jde o přínos

přijímání právní úpravy v této oblasti na úrovni Evropské unie, a je tudíž dodržena zásada subsidiarity.

- Přezkum směrnice o vysílání pracovníků – komise poukazuje na to, že čtrnáct vnitrostátních parlamentů/komor v jedenácti členských státech (Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Chorvatsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Polsko, Rumunsko a Slovensko) předložilo odůvodněná stanoviska z hlediska analýzy subsidiarity, což znamená, že návrhu byla udělena tzv. žlutá karta.

V jednom z dalších stanovisek výbor navrhuje, aby byl zapojen do řídicího výboru pro akční plán eGovernment, aby mohl do diskuse přinést místní a regionální rozměr a současně zdůrazňuje klíčovou úlohu místních a regionálních orgánů při modernizaci správy.

Komise CIVEX projednala osm stanovisek. Ve dvou níže uvedených případech byla zmíněna, nebo řešena zásada subsidiarity.

- Ochrana uprchlíků v oblastech, z nichž pocházejí: nová perspektiva – S ohledem na subsidiaritu je třeba vyjádřit uznání a podporu veřejným, soukromým a neziskovým subjektům třetího sektoru a občanské společnosti, které jsou první linií, pokud jde o přijímání uprchlíků v regionech a rozpoznání jejich potřeb, a zajišťují konstruktivní proces integrace, která více zohledňuje situaci a problémy v regionu.
- Strategie rozšíření EU na období 2015-2016 – poukazuje na význam subsidiarity jakožto klíčové zásady EU zakotvené ve Smlouvách.

V ostatních stanoviscích byla několikrát zdůrazněna důležitost místních a regionálních orgánů. Uvádím stručný přehled:

- Je požadováno, aby byl při koncipování a provádění evropské vnější politiky zohledněn potenciál místních a regionálních orgánů.
- Připomíná se, že ve fázi legislativního návrhu je důležité zajistit prostřednictvím VR konzultaci místních a regionálních shromáždění a vyzývá proto Komisi, aby zohlednila specifické potřeby místních a regionálních orgánů a aby je také v porovnání s minulostí rozsáhleji zapojila.
- Je zdůrazňována klíčová úloha místních a regionálních orgánů při předcházení násilné radikalizaci a boji proti radikalizaci, neboť těchto orgánů se tento problém

dotýká jako prvních a nejnámějších způsobem a jsou zodpovědné za spolupráci s dalšími subjekty, které mají důležitou úlohu při řešení tohoto jevu.

Výbor vydal devět usnesení a ve třech níže uvedených případech bylo upozorněno na zásadu subsidiarity.

- Usnesení k Pracovní program Evropské komise na rok 2017 – výbor očekává ještě užší spolupráci s Komisí a Evropským parlamentem při monitorování subsidiarity.
- Usnesení k Příspěvek Evropského výboru regionů k pracovnímu programu Evropské komise na rok 2017 – s ohledem na zásady subsidiarity a proporcionality považuje výbor za důležité, aby činnost Komise i nadále vyjadřovala úsilí o dodržování těchto zásad a aby se prováděl integrovaný a víceúrovňový politický přístup, a doufá, že místní a regionální orgány budou stále více zapojovány do evropského rozhodovacího procesu.
- Usnesení ke sdělení Komise o roční analýze růstu 2016 – fiskální kapacita by musela respektovat zásadu subsidiarity a zajistit dostatečnou flexibilitu pro provádění politik, které odpovídají místním potřebám tím, že zapojují místní a regionální orgány do tvorby politik.

Stanoviska Výboru regionů za rok 2017

Za rok 2017 Výbor regionů projednal 81 stanovisek a z toho 10 usnesení. Stanoviska jsou roztríděna dle oblastí/agend následovně, viz. Tabulka 6.

Tabulka 6: Přehled stanovisek za 2017

Komise	Stanoviska
COTER	14
ECON	9
ENVE	11
NAT	13
SEDEC	14
CIVEX	10

Zdroj: Příloha 2_Stanoviska_analýza_2017

Komise COTER projednala celkem 14 stanovisek. V sedmi níže uvedených případech byla řešena, nebo zmíněna zásada subsidiarity.

- Podnikání na ostrovech: příspěvek k územní soudržnosti – zdůrazňuje, že je nezbytné zapojit místní a regionální orgány do koncipování vnitrostátních a evropských politik, jež se na ně vztahují, tak aby se regulační rámce intervence shodovaly s konkrétními potřebami ostrovních území, v souladu se zásadou subsidiarity.
- Budoucnost politiky soudržnosti po roce 2020. Směrem k silné a účinné evropské politice soudržnosti po roce 2020 – měla být důsledněji než doposud uplatňována zásada subsidiarity a současně upozorňuje na to, že důsledné uplatňování zásady subsidiarity vyžaduje nejen snížení administrativní zátěže a složitosti právních předpisů, ale i podporu pro místní a regionální orgány poskytovanou za účelem posílení jejich administrativních a správních kapacit při plánování programů a v zájmu provádění příslušných opatření a projektů.
- Chybějící dopravní spojení v příhraničních regionech
- Územní klasifikace a typologie – v tomto případě komise dochází k závěru, že legislativní návrh na změnu nařízení (ES) č. 1059/2003 je v souladu se zásadou subsidiarity. Současně se komise vyjadřuje ve smyslu, že subsidiaritu lze zachovat pouze tehdy, bude-li v rámci stanovování územních typologií probíhat intenzivní dialog s členskými státy a regiony.
- Reforma vlastních zdrojů EU v rámci příštího VFR na období po roce 2020 – komise vítá zveřejnění závěrečné zprávy Skupiny na vysoké úrovni pro vlastní zdroje (Montiho zpráva), obzvláště pak doporučení týkající se zásady evropské přidané hodnoty a zásady subsidiarity.
- Směrem k evropskému programu v oblasti bydlení – komise zdůrazňuje, že EU nemá výslovnou pravomoc v oblasti politiky bydlení a že musí být při interakci mezi politikami v oblasti bydlení prováděnými na místní, regionální a vnitrostátní úrovni a evropskými politikami dodržována zásada subsidiarity.
- Budoucnost Nástroje pro propojení Evropy – doprava

V dalších stanoviscích komise například vyjádřila pochybnosti o názoru Evropské komise, že daný legislativní návrh spadá do výlučné pravomoci Unie. V jiném případě

vyzývá Komisi, aby stimulovala mezinárodní spolupráci mezi místními a regionálními orgány v jednotlivých státech.

Komise ECON projednala devět stanovisek a z toho ve třech níže uvedených případech byla řešena zásada subsidiarity.

- Posílení územní odolnosti: poskytnutí nástrojů regionům a městům, aby mohly čelit globalizaci
- Zlepšit řízení evropského semestru – kodex chování pro zapojení místních a regionálních orgánů – výbor požaduje, aby kodex chování plně dodržoval zásady subsidiarity a proporcionality.
- Balíček týkající se služeb: ekonomika služeb ve prospěch evropských občanů – Komise zdůrazňuje, že při provádění balíčku je nutné dodržovat zásady proporcionality a subsidiarity.

V rámci ostatních stanovisek pak výbor vyzývá k užšímu a strukturovanějšímu zapojení místních a regionálních orgánů, například do evropského semestru, tak aby byly tyto územní problémy v oblasti investování účinně řešeny; vyzývá Evropský parlament, aby VR zapojil do tohoto procesu prostřednictvím jeho aktivní účasti na meziparlamentních schůzích k evropskému semestru.

Komise ENVE projednala jedenáct stanovisek a ve čtyřech níže uvedených případech byla zmíněna zásada subsidiarity.

- Energetická účinnost a budovy – posouzení zásady subsidiarity vyznívá dle komise částečně pozitivně a částečně negativně. Výbor regionů považuje za odůvodněné, aby byl stanoven a prosazován evropský cíl v oblasti energetické účinnosti, spíše nesouhlasně se však staví k myšlence zavedení ukazatele inteligence prostřednictvím přenesené pravomoci, protože debata o ukazateli inteligence zatím neproběhla v dostatečné míře.
- Správa energetické unie a čistá energie – v tomto případě se komise domnívá, že navrhované nařízení nevyvolává žádné obavy, pokud jde o jeho soulad se zásadou subsidiarity.
- Energie z obnovitelných zdrojů a vnitřní trh s elektřinou – zde výbor poznamenal, že několik vnitrostátních parlamentů vyjádřilo ohledně návrhů Evropské komise pochybnosti z hlediska jejich souladu se zásadou subsidiarity, a je přesvědčen, že

zřejmě bude nutné provést podrobnější analýzu respektování zásady subsidiarity a proporcionality.

- Účinný systém hospodaření s vodou – přístup k inovativním řešením. Komise zde pouze upozorňuje, že je důležité dodržovat zásadu subsidiarity a proporcionality.

Komise NAT projednala třináct stanovisek a v sedmi níže uvedených případech byla řešena zásada subsidiarity.

- Deinstitutionalizace systémů zdravotní péče na místní a regionální úrovni
- Oživení venkovských oblastí díky iniciativě Inteligentní vesnice – komise vyzdvihuje význam úzké koordinace na všech úrovních správy, přičemž je třeba náležitě zohledňovat zásadu subsidiarity s cílem definovat řešení, jež vycházejí „zdola“ a jsou „místně orientovaná“.
- Integrace, spolupráce a výsledky systémů zdravotní péče – komise pouze upozorňuje, že EU musí jednat v souladu se zásadou subsidiarity a respektovat rozdíly mezi zdravotními systémy jednotlivých členských států.
- Akční plán pro sendajský rámec pro snižování rizika katastrof na období 2015–2030. Komise pouze konstatuje, že pracovní dokument útvarů Komise je v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality.
- Směrem k udržitelné politice EU v oblasti potravin, která vytváří pracovní místa a růst v regionech a městech Evropy
- Evropská politika seismického z odolnění budov a infrastruktury – komise je toho názoru, že evropská politika seismického z odolnění budov a infrastruktury by měla být založena na přístupu v podobě víceúrovňové správy, v jehož rámci se budou v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality koordinovat příslušné pravomoci na evropské, vnitrostátní a regionální úrovni.
- SZP po roce 2020

Komise SEDEC projednala čtrnáct stanovisek a z toho v sedmi níže uvedených případech byla zmíněna zásada subsidiarity.

- Místní a regionální rozměr programu Horizont 2020 a nového rámcového programu pro výzkum a inovace – komise vyzývá ke společnému přezkumu ustanovení rámcového programu z pohledu zásad subsidiarity a komplementarity.

- Koordinace systémů sociálního zabezpečení – dle výboru nejsou k návrhu Komise žádné připomínky z hlediska subsidiarity.
- Modernizace základního a vyššího vzdělávání – komise se domnívá, že navrhované opatření v dané podobě nevzbuzuje žádné obavy ohledně subsidiarity.
- Směrem ke strategii EU pro mezinárodní kulturní vztahy – vyzývá Komisi, aby v souladu se zásadou subsidiarity zapojila Výbor regionů ve fázi plánování a regionální a místní orgány do vývoje a provádění oblastí činnosti a opatření, které jsou navrženy ve společném sdělení.
- Přezkum telekomunikačního balíčku – konstatuje, že tyto plány jsou v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality.
- Autorské právo na jednotném digitálním trhu – výbor konstatuje, že Komise předkládá zcela přesvědčivé důvody, pokud jde o přínos přijímání právní úpravy v této oblasti na úrovni Evropské unie, a je tudíž dodržena zásada subsidiarity.
- Strategie pro inteligentní specializaci (RIS3): dopad na regiony a meziregionální spolupráci – je konstatováno, že metoda se zakládá na subsidiaritě a přístupu zdola nahoru.

Komise CIVEX projednala deset stanovisek a v pěti níže zmíněných případech bylo upozorněno na zásadu subsidiarity.

- Další kroky k udržitelné evropské budoucnosti – Evropské úsilí v oblasti udržitelnosti. Komise konstatuje, že vzhledem k tomu, že politiky Evropské unie (EU) musí být v souladu se zásadou subsidiarity, se cíle udržitelnosti týkají přímo odpovědnosti, pravomocí a funkcí správních orgánů na nižší než celostátní úrovni.
- Právní akty stanovující použití regulativního postupu s kontrolou – dle komise návrh nařízení nepředstavuje problém z hlediska subsidiarity, jelikož se otázka týká přenesení pravomocí mezi různými orgány Evropské unie.
- Strategický přístup k odolnosti ve vnější činnosti EU – výbor vítá sdělení Komise o strategickém přístupu k odolnosti ve vnější činnosti Evropské unie, zejména pak to, že v něm byla vyzdvižena významná úloha, již v souladu se zásadou subsidiarity a proporcionality hrají místní a regionální orgány jakožto jedny z hlavních subjektů při budování odolnosti v sousedství EU.

- Reforma společného evropského azylového systému – balíček opatření, II. část a rámec Unie pro znovuosídlování. Komise uznává, že návrhy jsou v souladu se zásadou subsidiarity a dopodrobna řeší problémy nadnárodní povahy, jako je solidarita mezi členskými státy, vytvoření integrovanějšího azylového systému a posílení výměny informací mezi členskými státy.
- Zpráva o občanství EU pro rok 2017 – výbor zdůrazňuje, že v rámci evropského pilíře sociálních práv musí být respektována zásada subsidiarity, a poukazuje na dopad, který má navrhovaná kapitola III tohoto pilíře, jež se týká sociální ochrany a sociálního začleňování, na pravomoci místních a regionálních orgánů.

Za rok komise vydala deset usnesení. Ve třech níže uvedených případech byla řešena zásada subsidiarity.

- Usnesení k Právní stát v EU z místního a regionálního pohledu – zdůrazňován soulad se zásadami subsidiarity a proporcionality.
- Usnesení k 60. výročí podepsání Římské smlouvy – Důležitým úkolem decentralizovaných místních a regionálních orgánů je zajišťovat zachování subsidiarity a zapojení do evropského legislativního procesu. Z tohoto důvodu je naprosto nezbytné napravit současnou situaci, kdy jsou místní a regionální orgány stále příliš často pouze konečnými adresáty politik EU a ve skutečnosti nejsou zapojeny do jejich přípravy a především ani do vypracování právních předpisů, a to ani přes politické a institucionální úsilí a angažovanost Evropského výboru regionů ve vztahu k ostatním evropským institucím.
- Usnesení k Bílá kniha Evropské komise o budoucnosti Evropy scénáře pro EU27 v roce 2025 – výbor poukazuje na skutečnost, že předpokládaná důležitá úloha decentralizovaných místních a regionálních orgánů, kterou stanoví Lisabonská smlouva, zatím nebyla z hlediska subsidiarity a zapojení do evropského legislativního procesu plně realizována. Místní a regionální orgány jsou tak takřka stále převážně konečnými adresáty unijních politik a ve skutečnosti nejsou zapojeny do jejich přípravy a ani – a to především – do vypracování právních předpisů.

Stanoviska Výboru regionů za rok 2018

Za rok 2018 Výbor regionů projednal 84 stanovisek, která jsou rozdělená dle odborných agend/komisi následovně, viz. Tabulka 7. Z toho bylo 6 usnesení.

Tabulka 7: Přehled stanovisek za 2018

Komise	Stanoviska
COTER	19
ECON	13
ENVE	12
NAT	10
SEDEC	13
CIVEX	11

Zdroj: Příloha 2_Stanoviska_analýza_2018

Komise COTER projednala 19 stanovisek a z toho v devíti z níže uvedených případů byla řešena zásada subsidiarity.

- Integrované územní investice – výzva pro politiku soudržnosti EU po roce 2020 – komise žádá, aby prvky zásady subsidiarity a sdíleného řízení byly účelně uplatněny i v rámci politiky soudržnosti.
- Směrem k úplnému uplatňování obnovené evropské strategie pro nejuvzdálenější regiony – vítá přijetí přístupu, který jednoznačně spočívá v zásadě subsidiarity, ale vyjadřuje politování nad tím, že nejsou jasné různé úrovně příslušných pravomocí.
- Diskusní dokument o budoucnosti financí EU – připomíná, že musí být v praxi plně realizována podpora a ochrana místních a regionálních orgánů, na niž se výslovně poukazuje v Lisabonské smlouvě, a to tím, že bude dodržována zásada subsidiarity a bude zajištěno, aby se místní a regionální orgány – zejména prostřednictvím VR – mohly podílet na evropském legislativním procesu.
- Konečné závěry a doporučení skupiny na vysoké úrovni pro zjednodušení pro období po roce 2020 – podporuje cíl zajistit skutečné uplatňování zásad

subsidiarity a proporcionality, které by umožnilo a podpořilo realizaci skutečné víceúrovňové správy.

- Balíček předpisů týkajících se víceletého finančního rámce na období 2021-2027. Výbor s politováním upozorňuje na to, že Komise ve svém návrhu na zavedení nových vlastních zdrojů neprovedla dostatečnou kontrolu dodržování zásady subsidiarity a že rovněž nebyl posouzen potenciální dopad návrhu na finanční situaci regionálních a místních orgánů. Současně vyzývá k tomu, aby se prozkoumalo, zda zvýšení flexibility v části, jež se týká posílení pravomocí Komise ohledně přerozdělování prostředků, neznamena porušení zásad subsidiarity a víceúrovňové správy.
- Čisté přístavy, čistá moře – přístavní zařízení pro příjem odpadu z lodí – Poukazuje na to, že v souladu se zásadou subsidiarity musí být přístavním orgánům i nadále ponechána nezbytná flexibilita při určování přístavních poplatků, a vyzývá tyto orgány, aby učinily vše pro to, aby v souladu s ustanoveními této směrnice byly tyto poplatky vypočteny zcela transparentně a přiměřeně.
- Nástroj pro propojení Evropy – uznává, že návrh Komise je v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality.
- Nařízení o společných ustanoveních – vítá skutečnost, že se potvrdil přístup sdíleného řízení, ale zdůrazňuje, že by opatření nadále měla být přijímána na té „nejvhodnější územní úrovni“ díky posílení úlohy místních a regionálních orgánů při řízení programů co nejbližší občanům v souladu se zásadami subsidiarity, víceúrovňové správy a partnerství.
- Evropský fond pro regionální rozvoj a Fond soudržnosti – konstatuje, že návrh tohoto legislativního aktu v oblasti, která spadá do sdílené pravomoci, jež předložila Komise, je v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality.

Komise ECON projednala 13 stanovisek a v šesti níže zmíněných případech byla řešená zásada subsidiarity.

- Pozměněný program na podporu strukturálních reforem a nové rozpočtové nástroje pro eurozónu – komise upozorňuje, že je třeba dodržovat zásady subsidiarity, partnerství a víceúrovňové správy.
- Návrh na vytvoření Evropského obranného fondu

- Návrhy reformy hospodářské a měnové unie – Komise souhlasí s možným evropským spolufinancováním strukturálních reforem na místní úrovni, pokud by v souladu se zásadou subsidiarity probíhaly v oblastech, v nichž má EU pravomoci, týkaly by se opatření s přidanou evropskou hodnotou a měly významný pozitivní hospodářský dopad.
- Balíček předpisů týkajících se zadávání veřejných zakázek – v návaznosti na jednání v rámci pracovní skupiny pro subsidiaritu je VR připraven spolupracovat s ostatními evropskými institucemi při zajišťování lepší zpětné vazby o provádění politik EU na místní a regionální úrovni.
- Program pro jednotný trh – uznává, že návrh Komise je v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality.
- Akční plán: Financování udržitelného růstu – komise se domnívá, že návrh je v souladu se zásadou subsidiarity a proporcionality.

Komise ENVE projednala 12 stanovisek a ve čtyřech níže uvedených případech bylo upozorněno na zásadu subsidiarity.

- Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2009/73/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem – komise upozorňuje na nutnost dodržovat vedle zásady solidarity i zásady proporcionality a subsidiarity.
- Podpora soužití s konfliktními druhy v rámci směrnic EU o ochraně přírody – komise upozorňuje, aby členské státy, regiony i místní orgány prováděly koordinovaná opatření v souladu se zásadami solidarity a subsidiarity.
- Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o minimálních požadavcích na opětovné využívání vody – komise má za to, že navrhované nařízení je v souladu se zásadou subsidiarity. Z hlediska subsidiarity je sice správné, že o konkrétním použití recyklované odpadní vody bude rozhodovat v každém členském státě příslušný místní vodoprávní orgán, ale s ohledem na charakter jednotného trhu EU se zemědělskými produkty je nezbytný právní nástroj na celounijní úrovni.
- Návrh směrnice o plastech na jedno použití – výbor zastává názor, že tento návrh představuje skutečnou přidanou hodnotu na úrovni EU a je v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality.

V rámci dalších stanovisek je například zdůrazněna víceúrovňová spolupráce a vytvoření účinné a funkční struktury víceúrovňové správy se zapojením místních a regionálních orgánů...V jiném případě pak výbor vyzývá Komisi, aby zařadila do pravidel povinnost smluvních stran konzultovat místní a regionální orgány a zapojovat je během fáze formulace jejich příspěvků.

Komise NAT projednala 10 stanovisek a ve čtyřech níže uvedených případech byla zmíněna zásada subsidiarity.

V těchto třech případech komise konstatuje, že návrh Komise je v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality.

- Nová politika pro spotřebitele.
- Evropský námořní a rybářský fond (ENRF).
- Hodnocení rizika v potravinovém řetězci.

V rámci dalšího stanoviska komise zdůrazňuje, že v zájmu zaručení souladu se zásadou subsidiarity musí být funkce a úkoly „rescEU“ prováděny tak, aby byla zachována hlavní odpovědnost na úrovni jednotlivých členských států a zároveň byla podpořena vyšší interakce mezi dotčenými členskými státy a místními a regionálními orgány.

- Přezkum mechanismu civilní ochrany EU

Komise SEDEC projednala 13 stanovisek a v osmi následujících případech byla řešena zásada subsidiarity.

- Posilování evropské identity prostřednictvím vzdělávání a kultury – komise zdůrazňuje, že hlavní odpovědnost za politiku v oblasti vzdělávání a kultury nesou členské státy a jejich regionální a místní orgány a upozorňuje na to, že veškerá opatření EU v této oblasti musí být plně opodstatněná z hlediska subsidiarity a proporcionality.
- Transparentní a předvídatelné pracovní podmínky v Evropské unii – výbor podtrhuje význam toho, aby Komise plně respektovala zásadu subsidiarity.
- Zřízení Evropského orgánu pro pracovní záležitosti – komise zdůrazňuje, že je třeba plně dodržovat zásadu subsidiarity.
- Začlenění sportu do agendy EU na období po roce 2020

- Horizont Evropa – 9. rámcový program pro výzkum a inovace – výbor konstatuje, že návrhy Komise jsou v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality.
- Budování silnější Evropy: úloha politik týkajících se mládeže, vzdělávání a kultury.
- Program Digitální Evropa (2021–2027) – výbor uznává, že návrh Komise je v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality.
- Evropský sbor solidarity a nová strategie EU pro mládež – výbor zdůrazňuje, že návrh týkající se Evropského sboru solidarity by měl být prováděn v souladu se zásadou subsidiarity. Zapojení místních a regionálních orgánů do fáze provádění tohoto návrhu je velmi důležité.

Komise CIVEX projednala 11 stanovisek a z toho ve třech níže uvedených případech bylo upozorněno na zásadu subsidiarity.

- Práva a hodnoty – výbor požaduje, aby byla uplatňována aktivní subsidiarita, jak doporučuje pracovní skupiny pro subsidiaritu. Současně uznává, že návrhy Komise jsou v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality.
- Azylový a migrační fond – komise se domnívá, že navrhovaný právní předpis má jasnou evropskou přidanou hodnotu, a že návrh tedy je v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality.
- Úvahy o Evropě – hlas místních a regionálních orgánů a obnovení důvěry v Evropskou unii. Výbor upozorňuje na to, že místní a regionální zástupci důrazně požadují, aby byli plně zapojeni do vymezování a realizování projektu EU a aby byla posílena opatření EU díky náležitému uplatňování zásady subsidiarity. Tento postoj potvrzuje závěrečná zpráva pracovní skupiny pro subsidiaritu a proporcionalitu, v níž je kladen důraz na nové pojetí „aktivní subsidiarity“;

Výbor rovněž vydal šest usnesení za rok 2018. Ve dvou z nich je řešena zásada subsidiarity.

- Usnesení o změně nařízení o společných ustanoveních ESI fondů na podporu strukturálních reforem – výbor zde zdůrazňuje, že v zájmu dodržení zásady subsidiarity musí být definován pojem a rozsah „strukturálních reforem“ způsobilých pro finanční podporu EU. Výbor odmítá odůvodnění, že je návrh v souladu se zásadou subsidiarity.

- K pracovnímu programu Evropské komise na rok 2019 – výbor zdůrazňuje, že je nezbytné propojit místní úroveň s úrovní evropskou a zapojit místní a regionální představitele a evropské občany do koncipování a provádění politik EU, zejména prostřednictvím náležitého uplatňování aktivní subsidiarity a víceúrovňové správy.

Stanoviska Výboru regionů za rok 2019

Za rok 2019 Výbor regionů projednal 54 stanovisek, která jsou rozdělena dle odborných agend/komisi následovně, viz. Tabulka 8. Z toho bylo 5 usnesení.

Tabulka 8: Přehled stanovisek za 2019

Komise	Stanoviska
COTER	9
ECON	10
ENVE	8
NAT	8
SEDEC	9
CIVEX	5

Zdroj: Příloha 2_Stanoviska_analýza_2019

Komise COTER projednala 9 stanovisek a ve dvou níže uvedených případech byla řešena subsidiarita.

- Zjednodušení provádění TEN-T – V tomto případě komise připomíná, že administrativní zátěž nesmí být zjednodušena a omezena na úkor subsidiarity a proporcionality.
- Doporučení pro úspěšné koncipování strategií regionálního rozvoje po roce 2020 – zde komise upozorňuje, že výzvy spojené s rozvojem nemůže řešit správní orgán, který je odpovědný pouze za jednotlivé území, ale že každý z nich má naprostou nezávislost při určování politických směrů rozvoje a vize pro své území, a to v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v čl. 5 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (SEU).

Jako zajímavé mi přijde stanovisko týkající se makroregionální strategie, které jsou dle výboru skvělým nástrojem pro územní koordinaci založeným na přístupu zdola nahoru, vytvářejí příležitosti pro skutečnou víceúrovňovou správu bez další byrokratické zátěže, zmenšují propast mezi tvorbou politiky na evropské úrovni a na úrovni místní a zajišťují přímé zapojení zástupců měst a regionů.

Jiným a zajímavým příkladem důrazu na regionální rozměr je stanovisko týkající se oblasti dopravy, kde výbor požaduje víceúrovňový přístup a připomíná, že mobilita a doprava spadají do pravomoci místních a regionálních orgánů, které odpovídají za přípravu a provádění politik v oblasti mobility a zajišťování veřejné dopravy na svém území.

Komise ECON projednala deset stanovisek a ve třech níže uvedených případech byla řešena zásada subsidiarity.

- Zpráva o provádění v oblasti zadávání veřejných zakázek – v rámci vyjádření komise se zdůrazňuje, že toto stanovisko navazuje na příslib VR, že v souvislosti s pracovní skupinou pro subsidiaritu, proporcionalitu a scénář „Méně, zato efektivněji“ a s programem zlepšování právní úpravy poskytne zpětnou vazbu ohledně provádění právních předpisů EU na místní a regionální úrovni.
- Zpráva Evropské komise o politice hospodářské soutěže v roce 2018 – komise konstatuje, že právní mechanismy, které mají zajistit dodržování zásady subsidiarity, se nevztahují na politiku hospodářské soutěže (článek 5 SEU). Současně však výbor upozorňuje, že tato výlučná pravomoc nezbavuje Komisi povinnosti udržovat nepřetržitý dialog v rámci přípravy a posuzování mechanismů hospodářské soutěže se státními orgány členských států na všech úrovních správy, s vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž, s Evropským parlamentem a s Evropským výborem regionů.
- Evropský semestr a politika soudržnosti: sladění strukturálních reforem s dlouhodobými investicemi – výbor zdůrazňuje, že nejlepší způsob, jak předejít porušení zásady subsidiarity, spočívá v tom, že se místní a regionální orgány plně a strukturovaným způsobem zapojí do evropského semestru, a to v souladu se zásadami partnerství a víceúrovňové správy.

Komise ENVE projednala osm stanovisek a ani v jednom z případů nebyla řešena zásada subsidiarity. Nicméně všechna stanoviska zdůrazňují důležitost regionálního a místního rozměru a jejich orgánů. Níže uvádím několik příkladů.

- Čistá planeta pro všechny – evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky. Výbor žádá, aby byla zástupci VR přiznána úloha pozorovatele ve všech přípravných pracích orgánů UNFCCC, aby bylo zajištěno, že budou náležitě zohledněny potřeby místních orgánů a regionů a jejich potenciál přispívat konkrétními opatřeními.
- Směrování k udržitelné Evropě do roku 2030: opatření v návaznosti na cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje, ekologickou transformaci a Pařížskou dohodu o změně klimatu – výbor poukazuje na to, že regiony a města mají v oblasti klimatu vedoucí postavení. Zdůrazňuje nutnost víceúrovňové spolupráce a větší decentralizace a vyzývá EU, aby oficiálně uznala aktivní úlohu místních a regionálních orgánů při navrhování politik a právních předpisů v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně.
- Pakt starostů a primátorů po roce 2020 – výbor vyzývá Evropský parlament, aby prozkoumal možnosti spolupráce s VR a jeho členy na projektu VR týkajícím se vyslanců Paktu s cílem zvýšit dosah a viditelnost politické podpory tohoto Paktu. Současně výbor žádá Evropskou komisi, aby byla lépe formalizována role VR v rámci evropského Paktu starostů a primátorů.

Komise NAT projednala osm stanovisek a ve dvou níže uvedených případech bylo upozorněno na zásadu subsidiarity.

- Přeshraniční rozměr snižování rizika katastrof – z pohledu zásady subsidiarity komise souhlasí s tím, že Evropská unie má pravomoc provádět činnosti, jimiž podporuje, koordinuje nebo doplňuje činnost členských států v oblasti civilní ochrany.
- Digitalizace odvětví zdravotní péče – z pohledu subsidiarity výbor žádá Evropskou komisi, aby při uplatňování akčního plánu vzala v úvahu nejen členské státy, ale také místní a regionální orgány, které hrají klíčovou úlohu při komunikaci s pacienty a jejich informování, při vzdělávání a odborné přípravě odborníků a při rozvoji elektronického zdravotnictví.

Komise SEDEC projednala devět stanovisek a ve čtyřech níže uvedených případech bylo upozorněno na zásadu subsidiarity.

- Podpora vzdělávání v oblasti STE(A)M v EU – komise připomíná, že v zájmu subsidiarity a decentralizace v členských státech je nutné si plně uvědomit, že místní a regionální orgány, jež financují školy nebo jinak podporují vzdělávací síť, mají v tomto procesu své nezpochybnitelné místo, neboť hrají rozhodující úlohu při čerpání fondů EU.
- Kreativní Evropa a Nová evropská agenda pro kulturu – výbor je přesvědčen, že zásady subsidiarity se plně dosáhne pouze tehdy, bude-li v návrhu obnoven „postup projednávání ve výboru“, aby byla zaručena náležitá kontrola členskými státy týkající se řízení tohoto programu.
- Erasmus – program pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport – výbor podporuje tvrzení Komise, že navrhovaný program Erasmus se opírá o cíle stanovené v článcích 165 a 166 SFEU a že by se měl provádět na základě zásady subsidiarity.
- Obnovená evropská agenda pro výzkum a inovace – příležitost Evropy utvářet svoji budoucnost – s ohledem na závěry pracovní skupiny pro subsidiaritu výbor důrazně vyzývá k plnému zapojení místních a regionálních orgánů do strategického plánování.

Komise CIVEX projednala pět stanovisek a ve dvou níže uvedených případech bylo upozorněno na zásadu subsidiarity.

- Návrh nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní strážce – komise konstatovala, že návrh je v souladu se zásadou subsidiarity a proporcionality.
- Zlepšování právní úpravy – hodnocení a potvrzení závazku – výbor souhlasí s nutností zpřísnit uplatňování zásady subsidiarity a proporcionality při rozhodování EU v rámci ucelenějšího programu zlepšování právní úpravy. Vyzývá k tomu, aby zásady subsidiarity a proporcionality měly nejvyšší prioritu a k zásadě subsidiarity se přistupovalo aktivně jako ke způsobu, jak zajistit, aby podněty, jež přicházejí zdola, byly plně zohledněny v rámci pravomocí příslušejících úrovní EU. Dále výbor podporuje závěry pracovní skupiny pro subsidiaritu a proporcionalitu i návrh na otevření politiky lepším zapojením všech

úrovni správy díky novému přístupu k zásadě subsidiarity, považující ji za „aktivní subsidiaritu“.

Výbor za rok 2019 vydal celkem pět usnesení, z nichž ve dvou níže uvedených případech bylo upozorněno na zásadu subsidiarity.

- Evropský semestr 2019 a roční analýza růstu na rok 2020 – výbor upozorňuje na zásadu subsidiarity a zdůrazňuje, že pokud nejsou místní a regionální orgány strukturovaným a trvalým způsobem zapojeny v průběhu celého evropského semestru, zejména co se týče sestavování a provádění národních programů reforem, vzniká tím asymetrie mezi semestrem, který je prováděn centralizovaně a shora, a politikou soudržnosti, která je prováděna decentralizovaně a ve sdíleném řízení.
- Návrhy Evropského výboru regionů pro nový legislativní mandát Evropské unie – výbor vyzývá k reformě fungování Evropské unie, jejímž těžištěm bude víceúrovňová správa, zlepšování právní úpravy a aktivní subsidiarita.

4 ZÁVĚR

V této závěrečné části práce zodpovíme odpovědi na otázky, kdo jsou členové VR, zda odpovídá činnost VR poslání, s nímž byl založen a zda se jim prostřednictvím konzultací daří naplňovat princip subsidiarity. Pro odpovědi na tyto otázky vyjdu z předchozí analytické kapitoly.

4.1 Závěry analýzy složení Výboru regionů

Na základě provedené analýzy složení výboru můžeme přistoupit k odpovědi na otázku, kdo jsou členové Výboru regionů. Analyzoval jsem 27 členských států a 329 členů Výboru regionu. Respektive předmětem analýzy není Bulharsko, u kterého nejsou dostupná data. Současně u některých národních delegací nejsou na oficiálních stránkách výboru stanovené počty delegátů, který má daná země mít. Jako jeden z příkladů mohu uvést Německo, které má mít 24 delegátů, ale na oficiálních stránkách jsem dohledal pouze 21. U Kypru jsem přes veškeré úsilí nebyl schopný u většiny členů dohledat nejen věk (provedl jsem odhad dle foto), ale co je důležitější, ani politickou příslušnost. Tento fakt má samozřejmě dopady do celkového shrnutí. V rámci analýzy jsem se tedy zaměřil na několik klíčových faktorů, které jsem sledoval. Zajímalo mě věk delegátů, pohlaví, příslušnost k politické frakci a politické straně. V rámci politického stranictví mě dále zajímalo, zda je delegát členem řadovým, nebo na exekutivní pozici. Dále jsem v rámci politické příslušnosti zjišťoval zastoupení z pohledu koalice/opozice.

Z analýzy tedy vyplývá, že průměrný věk delegáta je zhruba 54 let. Mezi delegace s nejnižším věkovým průměrem patří země jako Estonsko 44 let, nebo Finsko a Slovinsko 49 let. Naopak nejvyšší věkový průměr má Dánsko 65 let, nebo Rakousko a Lotyšsko 59 let. Nejmladšího člena výboru, kterému je 30 let, najdeme ve finské delegaci. Naopak nejstaršímu členovi je 74 let a je členem dánské delegace. Z pohledu genderu je ve Výboru regionů zastoupeno 71 žen z celkového počtu 306 delegátů. Je tedy vidět, že ženy jsou stále zastoupeny v menšině oproti mužům. Jako příklad, kde je rovné zastoupení žen můžu uvést Francii. Naopak v zemích jako je Estonsko, nebo Malta není v delegaci zastoupena ani jedna žena.

Z pohledu zastoupení delegátů v rámci politických frakcí je situace následující, viz. Tabulka 9.

Tabulka 9: Politické frakce přehled

EPP/European People's Party	113
PES/Party of European Socialists	89
Renew Europe	48
ECR/European Conservatives and Reformists Group	25
EA/ European Alliance	12

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle výsledků analýzy je patrná většina Evropské lidové strany/EPP. Tato politická frakce je středopravicové uskupení, které stojí na proevropském přístupu založeném na federálním modelu, který se opírá o zásadu subsidiarity. Jejimi členy jsou především pravicově orientované konzervativní, liberálně-konzervativní a křesťansko-demokratické strany (History, Nedat.).

Presidentem je známý polský politik Donald Tusk a lídr Občanské platformy, která je v Polsku opoziční stranou, ale přesto má ve výboru vyšší zastoupení než vládnoucí strana PiS. V rámci výboru je druhou nejpočetnější politickou frakcí Strana evropských socialistů/PES, kde počátky strany najdeme už v roce 1957. PES tedy sdružuje socialistické, sociálnědemokratické, strany pracujících a demokratické strany z celé EU, UK a Norska (About Us, ©2016).

Zajímavým faktem je, že presidentem PES je bulharský politik a lídr tamní socialistické strany. Ani tento fakt nic nemění na tom, že bulharská delegace nemá na oficiálních stránkách Výboru regionů relevantní data a proto nemohla být zařazena do analýzy.

Dalším zajímavým údajem je zjištění, že celkem 19 delegátů je nezařazeno/Not Affiliated v rámci politických frakcí. Z toho po třech jsou nepřirazení v Nizozemí a Německu a po dvou ve Finsku a Slovinsku. V Německu se jedná o zástupce zelených. V Nizozemí se ve dvou případech jedná rovněž o zástupce zelených a jeden zástupce je z menší regionální strany. U Finska je to obdobné a jeden je příslušníkem zelených a druhý z menší regionální strany. Ve Slovinsku jsou to nezávislí kandidáti bez politické příslušnosti.

Z pohledu politické příslušnosti delegátů se má situace takto. Ve výboru najdeme příslušníky celkem 129 politických stran a 12 jsou nezávislí kandidáti. Nejvíce

fragmentovaná je situace ve Francii, kde najdeme příslušníky 11 politických stran. Hned za Francií je pak Itálie s 8 stranami. Na druhé straně, tedy nejméně politických stran, nalezneme například v Rakousku, kde jsou to dvě. Najdeme zde zástupce tradičních stran pravice, levice a středu, ale na druhé straně je patrná i přítomnost zástupců zelených, populistických hnutí, nacionalistů a menších regionálních hnutí.

V rámci politické příslušnosti mě dále zajímala skutečnost, zda jsou delegáti na exekutivní, nebo řadové pozici v rámci své strany. Z analýzy jsem zjistil, že pouze 38 z členů výboru je na exekutivní pozici v rámci své politické strany. Nejvíce delegátů na exekutivní pozici v rámci strany má Litva 6 a Rumunsko 4. Jinak se ve většině případů jedná o řadové členy politických stran.

Další klíčový faktor, který jsem sledoval bylo v rámci stranictví zastoupení koalice/opozice ve Výboru regionů. Zjistil jsem, že zde převažují zástupci koaličních vlád, případně menšinových vlád v poměru 135:102 zástupců opozice. Zajímavý je poměr ve Francii, kde opozice má ve výboru 12 zástupců, zatímco koalice pouze 2. Obdobná situace je v Polsku, kde opozice má 11 zástupců a koalice 7. Dalším příkladem jasné většiny opozice ve výboru je Rumunsko, kde má opozice 9 zástupců a koalice 5. Zemí kde je naopak drtivá většina vládnoucí koalice nad opozicí je například Německo s poměrem 16:5. Jiným obdobným příkladem je Španělsko s poměrem 12:6, Nizozemí 9:2. Krásným příkladem, kde je situace vyrovnaná je Itálie s poměrem 9:9, Portugalsko 5:5, Slovinsko 2:2. Na základě výše popsaného lze říci, že při volbě do Výboru regionů jsou zřejmě zohledňována dvě kritéria: politická rovnováha a geografická a územní rovnováha. Tato kritéria jsou nezbytná pro řádné zastoupení místních a regionálních orgánů ve Výboru regionů.

Na závěr tedy zbývá odpovědět na otázku, zda složení VR odpovídá jeho základnímu poslání, tj. reprezentaci zájmů územních samospráv na půdě EU. Máme zde různou škálu politických a územních systémů (27 členských států) a to pak reflektují odlišné postupy pro výběr a distribuci křesel do Výboru regionů. Ve federálních zemích nebo zemích se silnými regionálními systémy, jako je Německo, Rakousko, Belgie, Španělsko nebo Itálie, je reprezentativní role regionů popsána v právních předpisech. V těchto zemích jsou národní delegace ve výboru z velké části tvořeny regionálními zástupci, zatímco místní orgány jsou zastoupeny jen okrajově. Pro ilustraci uvádím jako příklad Španělsko, kde jsou křesla do výboru distribuována tak, že autonomní regiony mají 17 zástupců a obce 4. Naopak v zemích bez regionálních systémů nebo se slabšími regionálními

systemy jsou zástupci většinou nebo dokonce výhradně místní. Na základě analyzovaných dat můžeme konstatovat, že zhruba z jedné poloviny jde o zástupce místní (komunální) politické úrovně a z druhé poloviny jde o reprezentanty regionů. Jako hezký příklad tohoto tvrzení může posloužit česká delegace.

Skrze členství v politických stranách, potažmo v politických frakcích a dané ideologie, vidím prostor pro „dělání“ politiky na úrovni výboru a hlavně v rámci rozhodování o politickém programu výboru a schvalování stanovisek. Je zde patrná převaha lidovců a sociálních demokratů. Současně je na posledních volbách do EP vidět růst vlivu Renew Europe a dalších euroskeptických formací typu ECR, což může dle mého názoru do budoucna ovlivňovat politiku výboru. Najdeme zde i „nezařazené“, kteří se dle získaných dat většinou formují buď z nezávislých, nebo zelených a většinou jde o zástupce měst a obcí. Nicméně jako jednotící linii v rámci Výboru regionů vnímám jasně princip subsidiarity a monitorování jeho dodržování, což bude okomentováno dále.

4.2 Závěry analýzy činnosti Výboru regionů

Předmětem analýzy činnosti bylo funkční období výboru v letech 2015-2019. Za toto období Výbor regionů projednal celkem 331 stanovisek. Z toho ve 37 případech šlo o usnesení. Z těchto 37 případů bylo v 15 případech upozorněno na zásadu subsidiarity. V níže uvedené tabulce uvádím přehled případů, kdy byla řešena subsidiarita v členění dle jednotlivých odborných komisí/agend.

Tabulka 10: analýzy činnosti Výboru regionů

Komise	2015	2016	2017	2018	2019	
COTER	4	3	7	9	2	25
ECON	1	2	3	6	3	15
ENVE	0	2	4	4	0	10
NAT	2	2	7	4	2	17
SEDEC	4	2	7	8	4	25
CIVEX	5	2	5	3	2	17
						109

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky a analýzy vyplývá, že celkem byla zásada subsidiarity řešena ve 108 případech. K tomu je nutné připočítat případy subsidiarity, které byly řešené v rámci usnesení. Těchto případů jsem za zkoumané období identifikoval 15. Celkem tedy jde o 123 případů z celkových 331 stanovisek a usnesení.

Nejvíce stanovisek Výbor regionů projednal v letech 2017 a 2018. V podstatě výbor za tyto dva roky projednal stejný počet stanovisek jako za zbývající tři roky (2015, 2016 a 2019). Nejvíce případů týkajících se subsidiarity bylo projednáno v rámci komise COTER/Komise pro politiku teritoriální soudržnosti a SEDEC/Komise pro sociální politiku, zaměstnanost, vzdělání a výzkum. Naopak nejméně takových případů řešila komise ENVE/Komise pro životní prostředí, změnu klimatu a energetiku.

U ostatních 207 případů lze na základě analýzy říci, že výbor v rámci svých konzultací vyzdvihuje regionální a místní rozměr a hlavně důležitost zapojení jejich orgánů do procesu. Výbor zdůrazňuje, že místní a regionální orgány nejsou v současné době přímo zapojeny do jednání mezi EP a Radou v rámci legislativních postupů a ani nejsou přímo zapojeny do formálního mechanismu kontroly subsidiarity. Připomíná však, že v případech, kdy není dodržena zásada subsidiarity, má VR právo podat žalobu u Soudního dvora Evropské unie a že této možnosti využívá, aby dodal váhu svým politickým sdělením k tomuto tématu, a tudíž zastává významnou úlohu při zajišťování toho, aby byly názory místních a regionálních orgánů slyšet. Výbor v několika případech žádá Komisi, aby prozkoumala způsoby, jak do těchto procesů více zapojit regionální parlamenty, například tím, že budou oficiálně začleněny do mechanismu včasného varování, nebo prostřednictvím rozšíření systému žlutých a červených karet do regionálních parlamentů, aby se zaručilo, že budou moci pozitivně přispívat k rozvoji aktivní subsidiarity. V rámci analýzy byla identifikována jedna žlutá karta a to v případě stanoviska týkajícího se směrnice o vysílání pracovníků, které projednala komise SEDEC v roce 2016.

Můžeme říci, že Výbor regionů poměrně důsledně dohlíží na respektování zásad subsidiarity a proporcionality, aby se evropská rozhodnutí přijímala i prováděla co nejbližše občanům a na co nejvhodnější úrovni. Výbor zastupuje všechna území, regiony, města a obce Evropské unie a v rámci svého poslání se snaží zapojit regionální a místní orgány do evropského rozhodovacího procesu a vytvořit tak podmínky pro větší účast občanů EU.

V rámci analýzy jsem pochopil, že VR se snaží napravit současnou situaci, kdy místní a regionální orgány jsou stále převážně konečnými adresáty unijních politik a ve skutečnosti nejsou zapojeny do jejich přípravy a ani – a to především – do vypracování právních předpisů. V tomto ohledu vyzývá Evropský parlament a Komisi, aby spolupracovaly s VR a pomohly tak prosadit aktivní subsidiaritu jako nový způsob práce v rámci unijních orgánů.

5 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

About Us (©2016). *PES* [online]. [cit. 2020-05-09]. Dostupné z:

<https://www.epp.eu/about-us/history/>

BLOCKMANS, Steven, Judith HOEVENAARS a Adriaan SCHOUT (2014). From Subsidiarity to Better EU Governance: A Practical Reform Agenda for the EU. *CEPS* [online]. [cit. 2020-03-25]. Dostupné z: <http://www.tepsa.eu/wp-content/uploads/2014/03/Clingendael-CEPS-From-Subsidiarity-to-Better-EU-Governance.pdf>

Členové. *Evropský výbor regionů* [online]. [cit. 2020-03-18]. Dostupné z:

<https://cor.europa.eu/cs/members/Pages/default.aspx>

Členové: Bulgaria (Nedat.). *Evropský výbor regionů* [online]. [cit. 2020-04-29].

Dostupné z:

<https://cor.europa.eu/cs/members/Pages/default.aspx?Country=Bulgaria&Function=Member>

Document 11992M/TXT: Treaty on European Union (1992). *EUR-Lex* [online]. [cit. 2020-03-18]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:11992M/TXT>

Document 12012E/TXT: Konsolidované znění Smlouvy o fungování Evropské unie (2012). *EUR-Lex* [online]. [cit. 2020-03-18]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A12012E%2FTXT>

Evropský výbor regionů (2020). *Europa.eu* [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z:

https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-committee-regions_cs

Evropský výbor regionů (2020). *Fakta a čísla o Evropské unii* [online]. [cit. 2020-03-

20]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/16/vybor-regionu>

FIALA, Petr, Ondřej KRUTÍLEK a Markéta PITROVÁ (2018). *Evropská unie*. 3., aktualizované, rozšířené a doplněné vydání. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK). ISBN 978-80-7325-450-6.

History (Nedat.). *Epp.cz* [online]. [cit. 2020-05-09]. Dostupné z:
<https://www.epp.eu/about-us/history/>

Chronological overview (2020). *EUR-LEX* [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z:
<https://eur-lex.europa.eu/collection/eu-law/treaties/treaties-overview.html>

KANIOK, Petr a Lenka ĎAŘOVÁ (2013). COMMITTEE OF THE REGIONS: FROM ADVISORY BODY TO THE SECOND CHAMBER OF THE EUROPEAN PARLIAMENT? *Is.muni.cz* [online]. [cit. 2020-03-20]. Dostupné z:
https://is.muni.cz/repo/1126356/TRAS-40E-2013-7KANIOK__DADOVA.pdf

Legislativní proces EU: Evropská komise navrhla posílit úlohu regionů a měst (2018). *Evropský výbor regionů* [online]. [cit. 2020-03-25]. Dostupné z:
<https://cor.europa.eu/cs/news/Pages/ec-report-takes-on-board-subsidiarity-task-force-recommendations.aspx-Governance.pdf>

Lisabonská smlouva (2016). *EUR-LEX* [online]. [cit. 2020-04-29]. Dostupné z:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:12016E300>

LOPATKA, Reinhold (2019). Subsidiarity: Bridging the gap between the ideal and reality. *Sage journals* [online]. [cit. 2020-03-23]. Dostupné z:
<https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1781685819838449>

Maastrichtská smlouva (2010). *EUR-Lex* [online]. 1994 [cit. 2020-05-16]. Dostupné z: Dostupné z [http: https://eur-lex.europa.eu/collection/eu-law/treaties/treaties-overview.html](http://eur-lex.europa.eu/collection/eu-law/treaties/treaties-overview.html)

Pracovní skupina pro subsidiaritu, proporcionalitu a scénář „Méně, zato efektivněji“ (2017). *Evropská komise* [online]. [cit. 2020-04-29]. Dostupné z:
https://ec.europa.eu/commission/priorities/democratic-change/better-regulation/task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_cs

SCHNEIDER, Michael (2019). Europe must deliver at the level closest to the citizens
Subsidiarity: Past, present and future. *Sage journals* [online]. [cit. 2020-03-23].

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1781685819844466>

The selection process for Committee of the Regions members Procedures in the
Member States (2009). *Evropský výbor regionů* [online]. [cit. 2020-03-18]. Dostupné
z: [https://cor.europa.eu/en/members/Documents/Selection-process-for-CoR-
members.pdf](https://cor.europa.eu/en/members/Documents/Selection-process-for-CoR-members.pdf)

The selection process of CoR members Procedures in the Member States
(2009). *Evropský výbor regionů* [online]. [cit. 2020-04-29]. Dostupné z:
[https://cor.europa.eu/en/engage/studies/Documents/The%20selection-process-of-
CoR-members-Summary/Selection_Process_CoR%20Members-Procedures_EN.pdf](https://cor.europa.eu/en/engage/studies/Documents/The%20selection-process-of-CoR-members-Summary/Selection_Process_CoR%20Members-Procedures_EN.pdf)

Úloha Evropského parlamentu (2020). *Fakta a čísla o Evropské unii* [online]. [cit.
2020-03-20]. Dostupné z:

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/16/vybor-regionu>

6 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Počet členů ve Výboru regionů	10
Tabulka 2: Odborné komise.....	12
Tabulka 3: odborné komise Výboru regionů	29
Tabulka 4: Přehled stanovisek za 2015.....	30
Tabulka 5: Přehled stanovisek za 2016.....	33
Tabulka 6: Přehled stanovisek za 2017.....	37
Tabulka 7: Přehled stanovisek za 2018.....	43
Tabulka 8: Přehled stanovisek za 2019.....	48
Tabulka 9: Politické frakce přehled	54
Tabulka 10: analýzy činnosti Výboru regionů.....	56

7 RESUMÉ

Předmětem této práce byla analýza role, složení a činnosti Výboru regionů za posledních pět let. Výbor regionů byl zřízen roku 1992 Maastrichtskou smlouvou jako reprezentant regionů EU. Výbor nemá legislativní, ani rozpočtové pravomoci, jeho role je konzultativní – je poradním orgánem. Má za úkol reprezentovat zájmy regionů členských států EU. Pro to je klíčová zásada subsidiarity a její dodržování. Subsidiaritě je nejprve věnována část teoretické části a to z pohledu vzniku, historie a současnosti. Stručně je rovněž popsána role, složení a činnost výboru. Výbor regionů má v současné době 329 členů, kteří zastupují místní a regionální orgány ze všech 27 členských států EU. Výbor řídí předsednictvo a dále je členěný dle agend do šesti odborných komisí. V rámci komisí členové výboru projednají návrhy zaslané VR v rámci konzultace a vypracovávají návrhy stanovisek. Analytická část práce má dvě části, kde v první je řešeno složení výboru a v druhé části pak jeho role a činnost. Prostřednictvím analýzy jsem se snažil zjistit, zda složení výboru odpovídá jeho poslání, kterým je reprezentace zájmů územních samospráv na půdě EU. V rámci činnosti VR jsem se pak soustředil na agendu, kterou výbor v daném funkčním období řešil a to zejména z hlediska toho, jak se ve stanoviscích VR odráží reprezentace zájmů územních samospráv a tedy princip subsidiarity. Závěrem bylo zjištěno, že z pohledu složení výboru jde zhruba z jedné poloviny o zástupce místní (komunální) politické úrovně a z druhé poloviny jde o reprezentanty regionů. Co se týká činnosti, tak bylo zjištěno, že Výbor regionů důsledně dohlíží na respektování zásad subsidiarity. Zde je však do budoucna prostor pro zlepšení. Místní a regionální orgány jsou zatím převážně konečnými adresáty unijních politik a ve skutečnosti nejsou zapojeny do jejich přípravy, ani do vypracovávání právních předpisů.

8 RESUME

The subject of this work was the analysis of the role, composition, and activities of the Committee of the Regions over the last five years. The Committee of the Regions was set up by the Maastricht Treaty in 1992 to represent the EU's regions. The committee has no legislative or budgetary powers, its role is consultative - it is an advisory part. Its task is to represent the interests of the regions of the EU Member States. The key principle for this is subsidiarity and its observance. Firstly, the part of the theoretical part is devoted to subsidiarity from the point of view of origin, history and present. The role, composition, and activities of the committee are also briefly described. The Committee of the Regions currently has 329 members representing local and regional authorities from all 27 EU Member States. The Committee is managed by the Bureau and is further divided according to agendas into six expert commissions. Within the commissions, the members of the committee discuss the proposals sent to the CoR in the framework of the consultation and prepare draft opinions. The analytical part of the work has two parts, where in the first part the composition of the committee is analysed and in the second part its role and activities. Through the analysis, I tried to find out whether the composition of the committee corresponds to its mission, which is to represent the interests of local governments in the EU. As part of the CoR's work, I then focused on the agenda that the committee deal with during the term of office, especially in terms of how CoR opinions reflect the representation of local government interests and thus the principle of subsidiarity. In conclusion, it was found out that from the point of view of the composition of the committee, about one half are representatives of the local (communal) political level and the other half are representatives of the regions. In terms of action, the Committee of the Regions has been found to be closely monitoring compliance with the principles of subsidiarity. However, there is space for improvement in the future. So far, local, and regional authorities are largely the final addressees of EU policies and are not, in fact, involved in their preparation or drafting of legislation.

9 PŘÍLOHY

Příloha 1: Analýza složení_Výbor regionů_xls.

Příloha1_Složení_Výb
or regionů.xlsx

Příloha 2: Analýza stanovisek_Výbor regionů_xls.

Příloha2_Stanoviska_
Výbor regionů.xlsx